Echoes of Homeland — Lithuanian Weekly

AIDAI TĖVIŠKĖS

Registered at G.P.O. Melbourne ror transmission by post as a periodical Price 1/6

VIII METAI MELBOURNE, 1963 m. balandžio 2 d. Nr. 14 (359)

KUBOS ĮVYKIAI ŽVELGIANT IŠ EUROPOS

Daug buvo rašyta apie Kubos įvykius. Kubos krizė ir jos likvidavimas buvo įvairiai komentuojami, tačiau tur būt daugiausiai žvelgiant iš JA Valstybių, iš Amerikos kontinento. Bet šie įvykiai nemažiau reikšmingi ir Europai, juo labiau, kad jie su Europa siejasi įvairiom formom. Kaikuriais atvejais tų įvykių pasekmės Europoje jau pasireiškė, ir reikėtų, kad ateity dar stipriau atsilieptų Todėl šiuo kartu į Kubos įvykius pažvelgsime taip, kaip jie atrodo žiūrint iš Europos, ir ko Europa iš tų įvykių lauktų ateityje.

Mečys Musteikis

Kubos krizės metu buvo statomas klausimas, kodėl sovietai taip staiga sutiko patenkinti visus JA Valstybių reikalavimus Kuboje, kaip raketų išvežimą ir kt. Atsakymas buvo beveik visur vienodas: Sov. Sąjunga bijojo atominio karo. Tačiau anuomet beveik niekas nekėlė kito klausimo, kuris dalinai siejasi su pirmuoju, būtent, kas sovietus paskatino Kuboje statyti tokio pobūdžio bazę, kas suteikė jiems tokios drąsos? Kad sovietai tuo būdu norėjo išstatyti JA Valstybes nuolatinei atominių bombų grėsmei visiškai iš arti, tai savaime aišku. Taip pat aišku, kad šitokios grėsmės akivaizdoje sovietai būtų stengęsi išreikalauti iš JAV nuolaidų įvairiuose susidūrimo taškuose, pirmoj eilėj Berlyne. Bet, mūsų supratimu, sovietai iš anksto turėjo numatyti, kad JAV vargiai toleruos tokių bazių statymą. Ir jei to nepramatė, tai šito pagrindinėmis priežastimis reikia laikyti štai ką:

1. Sovietai, matydami, kad JAV traukiasi iš visur, kur tik susiduria su stipresniu sovietų spaudimu (pav. Laose, iki tam tikro laipsnio — Berlyne, leisdami Castro įsigalėti Kuboje ir kt.), buvo įsitikinę, kad JAV neprieštaraus ir sovietų bazių steigimui Kuboje;

2. Sovietai manė, kad Kennedžio patarėjai ir toliau jam "gerai" patars, t.y. patars nereaguoti dėl minėtų bazių, ir kad Kennedis tokių patarimų paklausys;

3. Sovietai tikėjo, kad JAV bijos rizikuoti atominiu karu.

Kitiems grąso tuo, ko patys labiausiai bijo.

Aplamai, S. S-ga iki šiol daugely frontų veržėsi pirmyn pasiremdama ne savo jėgomis, bet pasitikėdama JA Valstybių politinio nusistatymo neryžtingumu. Sovietai tuo būdu savo galingumą neva griežtą nusistatymą, tik blefavo, tikrumoje to karo labiau bijodami, kaip JA Valstybės. Todėl čia lengva suprasti, kodėl Chruščiovas Kuboje skubiai nusileido JA Valstybėms, kai pastarosios parodė aiškų nusistatymą ginti savo interesus, rizikuojant net atominiu karu.

Panaši situacija Berlyno klausimui išspręsti.

Neseniai prieš Kubos krizę diplomatiniais keliais Vakarus pasiekusios žinios iš Maskvos tvirtino, kad dar 1962 m. lapkričio-gruodžio mėn. sovietai sustiprins spaudimą Vakarų Berlynui. Vyravo įsitikinimas, kad tas spaudimas bus toks stiprus, jog Vakarai bus priversti padaryti Berlyne dar didesnes nuolaidas, arba rizikuoti karu. Bet po Kubos krizės Maskvos spaudimas Berlyne ne tik nesustiprėjo, bet staiga atslūgo. Priežastis ir čia ta pati kaip Kuboje: Chruščiovas pabūgo, kad ir čia JA Valstybės gali pagrąsyti atominiu karu, priversdamos Sov. Sąjungą trauktis ir tuo pačiu dar labiau susilpninti Maskvos prestižą.

Šis faktas parodo, kad Kubos įvykiai atsiliepė Europoje Vakarams palankia prasme. Kartu tai yra pavyzdys, kokio nupsistatymo turi laikytis JAV spręsdamos ir kitus klausimus, o ypačiai tiesioginiai Berlyno. Tai ženklas, kad Amerika politinėj plotmėj iš gynimosi pozicijų turi pereiti į ofenzyvą. Ir tik tuo būdu JAV galėtų komunizmą sulaikyti, ar net atstumti atgal.

Vietoj ofenzyvos — dar didesnės nuolaidos.

Deja, iki šiol nematyti jokių ženklų, kad JAV pereitų į ofenzyvą. To nematyti ne tik čia, Europoje, bet ir toliau sprendžiant Kubos problemą. Dar blogiau: ir tai, kad vadinamo "karantino" — blokados metu Kuboje buvo atsiekta, šiuo laiku, atrodo, yra vėl beveik viskas prarasta. JAV patikėjo Maskvos pažadais, kad visi Vašingtono reikalavimai bus patenkinti, bet tikrumoje Maskva ir šiuo kartu savo pažadų nesilaikė, kaip ir nuolatos. Tiesa, didžiąsias raketas ir tolimojo skridimo bombonešius, atrodo, Maskva iš Kubos išvežė. Bet rusų kariuomenės "technikai" tikrai dar paliko. Tačiau kas svarbiausia, sovietai (neva Castro) neprileidžia Kuboje jokios kontrolės, ką iš karto buvo pažadėję ir kas buvo viena iš pagrindinių Vašingtono reikalavimų. O be kontrolės niekas juk negali garantuoti, kad Kuboje nebus statomos naujos raketų bazės, tik šiuo kartu taip gerai užmaskuotos, jog Amerikos lėktuvai jų iš oro negalės pastebėti.

Vienok JA Valstybių vyriausybė, turbūt "gerų" patarėjų įtakoj šiandien jau nekelia Kubos kontroliavimo klausimo. Dar baisiau! Yra ženklų, kurie rodo, kad šiuo laiku Vašingtonas yra linkęs daryti sovietams dar didesnes nuolaidas, kaip anksčiau. Antai šitokią nuomonę patvirtina ir Vašingtono nusistatymas neužilgo panaikinti raketų bazes Turkijoje. Tai nėra joks atsitiktinumas, o sąmoningas pataikavimo žestas Maskvai. Kodėl JA Valstybės imasi tokios politikos, tai jau vėl kita tema, dėl kurios gal dar pasisakysime ateityje.

Kubai būtinai reikės ir antro "karantino".

Bet kas Kuboje yra pavojingiausio, tai kad ten jau seniai egzistuoja kito pobūdžio bazė, gal dar galingesnė, kaip pačių stipriausių raketų. Tai komunizmo bacilų "bazė" visai Pietų Amerikai. Ir ši bazė nuolatos stiprinama. Jos reikšmė jau ir šiandien žymiai jaučiama, bet ateityje vis labiau didės. Ne paslaptis, kad toje bazėje Maskva paruošia ir specialiai apmoko komunistų kadrus Pietų Amerikai. Iš Kubos juos palengva infiltruoja į visas Pietų Amerikos valstybes, kur jie toliau plečia komunizmo celes, kelia neramumus, vykdo sabotažo veiksmus — ruošiasi perversmais paimti valdžią į savo rankas (atkreipiame dėmesį šiuo metu į Venecuelą). Be abejonės, tam tikslui Maskva per Kubą į visus P. Amerikos kraštus įgabena ir nemažus kiekius įvairių ginklų. Vieną dieną tie ginklai prabils. Ir jei greitu laiku JAV nesiims tikslių priemonių tam visam sulaikyti, tai Pietų Amerikoje reikia jau neužilgo laukti naujų perversmų, kurių režimai bus palankūs Maskvai.

Lokaline pagalba prieš komunizmą, kokią prez. Kennedy pažadėjo Venecuelos prezidentui Betancourt, sausio mėn. jam besilankant Vašingtone, tikslo nebus atsiekta. Reikia radikalesnių priemonių, taikant jas tiesiai į komunizmo bacilų pagrindinį židinį. Iš Europos žvelgiant, JA Valstybės jau greitu laiku turės uždėti Kubai naują "karantiną", tik šiuo kartu dar griežtesnį. Ir jį išlaikyti tol, kol bus pašalintas Castro režimas, o su juo ir visokios bazės, gresiančios laisviems kraštams. Jei greitu laiku Vašingtonas to nepadarys, tai vėliau "karantino" bus permaža — neišvengiamai reikės ir kraujo pralieti. (ELI).

Gubernatorius Ragino Būti Lietuviais

JAV Connecticut gubernatorius, priimdamas nepriklausomybės šventės proga lietuvių delegaciją, tarp kitko nurodė, kad lietuviai privalo išlikti lietuviais. Patarė didžiuotis lietuvių tautos praeitimi, branginti ir laikytis lietuviškų papročių, dėvėti tautinius rūbus, nesigėdyti išsiskirti iš kitų ir reikštis savitai — lietuviškai.

"Branginkite tą gražią lietuvių kalbą, mokykite savo vaikus lietuviškai ir patys pasididžiuodami kalbėkite ja" — kalbėjo Connecticut gubernatorius J. Dempsey.

"Lietuviai už savo ištikimybę Dievui, tėvynei ir artimui daug nukentėjo, už tuos idealus pralieta daug brangaus lietuvių kraujo". Rodydamas į lietuvišką trispalvę gubernatorius pažymėjo, kad joje matosi kovų žymės.

"Jūs daug padarėte Bažnyčiai ir šiam kraštui. Didžiuokitės ir laikykite savo istoriją gyvą. . . . Didžiuokitės, kad esate emigrantai ir būkite tokie, kokie esate"

Ragino lietuvius dirbti ir labai daug dirbti Lietuvos laisvės reikalui ir skatino savo gyvenimo pavyzdžiu būti vertiems kovojantiems lietuviams tėvynėje. Jis tiki, kad Lietuvai išauš laisvė.

Jis priminė, kad pasirašydamas Lietuvos nepriklausomybės dienai skirtą proklamaciją, jis sutiktų pasirašyti milijoną kartų, jei tuo galėtų prisidėti prie Lietuvos laisvės — kalbėjo gubernatorius sakydamas tokius prasmingus žodžius, o baigdamas savo žodį pridūrė: "jeigu norite būti geri amerikiečiai, būkite geri lietuviai

Populiariausia knyga

Sovietuose per ne pilnus keturis mėnesius išparduota Salženicyno knyga "Viena Ivano Denisovičiaus diena", kurioje aprašomas gyvenimas koncentracijos stovyklose Stalino laikais.

Didžiųjų „Teisybė" Praeities Puslapiuose

Buvusio Lenkijos užsienio reikalų ministerio J. Beko atsiminimai atspausdinti anglų kalboje "Final Report". Tuose atsiminimuose aprašytas ir lenkų ultimatumas Lietuvai. Nurodoma, kad Bekas tuo metu buvo Italijoje, Bet gavęs žinią apie incidentą prie demarkacinės linijos, skubiai grįžo į Varšuvą, kur posėdyje Bekas dėstė reikalą įteikti Lietuvai ultimatumą, kuris turėjo būti nuosaikus, kad nepažeistų Lietuvos interesų. Bekas rašo: "Atsižvelgdamas į tai, vyriausybei siūliau mūsų žygiui duoti ultimatumo formą, bet reikalauti tik normalios diplomatinės sienos ir užvedimo kaimyninių santykių, mūsų reikalavimo nekomplikuojant jokiomis kitomis sąlygomis. Visi esantieji karališkoje pilyje tuojau pat priėmė mano išvadas, išskiriant min. pirm. pavaduotoją Kwiatkowskį, kuris, kaip paprastai, bijojo rimtų sprendimų. Nors aš galvojau, kad mes turime visą galimybę šį reikalą išspręsti taikiu būdu, aš laikiau savo pareiga kreiptis į maršalą Smigly-Ridz, pabrėždamas, jog, jeigu mes turėsime imtis grąsinimų, tai kad po ranka turėtume nors minimum priemonių įvykdyti tą savo grąsymą.

Smigly-Rydz pirmoje eilėje davė įsakymą Vilniaus įgulai būti pasiruošusiai, o tada, man atrodo, spaudžiamas karo min. gen. Kasprzycki, ruošėsi tolimesniems kariniams pasirengimams, kad trumpu laiku, ištikus reikalui, būtų galima pradėti pilnas karines operacijas".

Buvęs Prancūzijos ambasadorius Lenkijai L. Noël knygoje "L'Agression Allemande contre la Pologne" nurodo, kad Lietuvos atsakymas į lenkų ultimatumą buvo toks suktas ir gudrus, kad lengvai galėjo suardyti visus Beko planus ir todėl buvo priversti susirūpinti Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai Varšuvoje. Buvo skubiai susisiekta su Londonu iš kur duotas Anglijos ministeriui Kaune parėdymas, kad paveiktų Lietuvos vyriausybę priimti lenkų ultimatumą be rezervų. Tokį pat parėdymą davė ir Prancūzijos vyriausybė. Iš tų praeities dokumentų matyti, kad lenkų užnugaryje stovėjo ir Prancūzija ir Anglija, nežiūrint į tai, kad Lenkija buvo pagrobusi Lietuvos sostinę Vilnių ir didelę dalį Lietuvos žemių.

Keista...

Politiniai komentatoriai, apžvelgdami dabartinę pasaulinę padėtį, randa momentų, kuriuos kitaip neįmanoma pavadinti, kaip tik keistais. Ar ne keista, kad Nikita Chruščiovas giria popiežių kaip taikos vyrą? Ar ne keista, kad Bidault pasmerkia de Gaulle su kuriuo drauge organizavo pasipriešinimą vokiškiems naciams? Ar ne keista, kad iš Laryžiaus pasigirsta smarkesnių balsų prieš amerikiečius, negu prieš sovietus? Ar ne keista, kad iš komunistinio Pekino pasigirsta balsai, jog Kremliuje susisuko gūžtą išdavikai? Ar ne keista, kad prieš de Gaulle varoma negirdėta akcija, o apie sovietų pavergtas tautas tylima? Ar ne keista, kad prikeliamos nepriklausomam gyvenimui Afrikos valstybės, kurios neturi net sostinės ir pastatų vyriausybės reikalams, o Europoje ištisos tautos laikomos vergijoje? Ar ne keista, kad JAV vyriausias teismas pašalino iš mokyklų maldą, kai tuo tarpu piniguose iškalta "In God We Trust", himne minimas Dievo vardas? Ar ne keista, kad galingiausia pasaulyje valstybė — JAV nepajėgia susitvarkyti su komunizmo bacilomis plintančiomis iš Kubos po visą Amerikos žemyną?

Kardinolas Ir Komunistas Sūpuoklėse

Lenkijos kardinolas Višinskis kalbėdamas dėl santykių su dabartine Gomulkos vyriausybe, nurodė: "Prie galutinio skilimo neprieisime. Prie to neprileis nei Gomulka, nei aš. Diktatūra žino, kad tam tikruose dalykuose mes nesileisime į jokius kompromisus. Jų ir neliečia. Aš gi žinau, kaip partijai svarbu prestižas. Todėl pav. nereikalauju visuotinių tikybos dėstymų pamokų, nes Gomulka negalėtų jų prieš Maskvą pateisinti. Tokiu būdu mes abu svirdinėjame pavojingoje sūpuoklėje, visomis pastangomis siekdami neiškristi. Mūsų sugebėjimas išsilaikyti dažnai priklauso nuo atspėjimo komunistų amžinai besikaitaliojančios linijos".

Kardinolas pasikalbėjime su amerikiečių laikraščio "Saturday Evening Post" korespondentu nurodė: "Mano gyvenimo tikslas, nežiūrint kainos, būti su savo tauta. Geriau būsiu kalėjime tėvynėje, negu laisvas tremtyje ar aukštu hierarhu svetur. Žinau, kad esu Viešpaties ir Dievo Motinos Marijos globoje. Kokia ateitis laukia Lenkijoje mūsų? Nežinau, tik žinau, kad Bažnyčia išliks, o su ja ir mano tautiečiam šiokia tokia laisvė".

Pareiškimas kilo sąryšyje su naujomis komunistų represijomis prieš Kat. Bažnyčią. Lenkijos valdžia užkrovė katalikiškom bažnyčiom Lenkijoje 33 milijonus dolerių metinio mokesčio. Tai milžiniška suma, turint omenyje, kad visose Lenkijos bažnyčiose per metus surenkama tik apie 16 milijonų aukų. Komunistinė Lenkijos valdžia apskaičiavo, kad tokių aukų per metus būna 2500 mil. zl. arba apie 100 milijonų dolerių. Tačiau iš tikrųjų ta suma daug mažesnė.

Raketiniai mygtukai

Amerikiečių diplomatas Merchant apkeliavo Paryžių, Briuselį, Romą, Bonną ir Londoną aiškindamas ir dėstydamas Nato apsaugos planus.

Polaris raketom bus apginkluoti 25 povandeniniai atominiai laivai, kurie turės paruošimo stovyje 200 galingų raketų. Tų laivų įgulos bus tarptautinės. Planui įvykdyti reikės 10 metų ir 5 bilijonų dolerių, kurių 40 procentų sutinka duoti JAV. Įvykdžius planą, 200 galingų raketų būtų atsukta į sovietus, kurios per keliolika minučių pajėgtų nušluoti nuo žemės paviršiaus sovietų pramonę, didžiuosius miestus ir sunaikinti susisiekimą.

Rezultatai sekantieji: visi pritaria tokiam planui, bet Anglija pati nori turėti savo žinioje atomines ir bombonešius, italai bijo naujų išlaidų, vokiečiai sutinka, o prancūzai sako — pažiūrėsime. Visas reikalas pakibo tame, kas laikys pirštą ant tų Polaris raketų mygtukų. Keturi procentai to plano atominių priklausys Europos valstybėms, o 94 procentai JAV. Amerika pasilieka sau teisę vetuoti ir tuos 4 procentus. Taigi praktiškai JAV turi savo rankose tų raketų paspaudimo mygtukus. Europa su tuo nenori sutikti ir čia gaunasi nesusipratimas ir nesutarimas.

Mokiniai mokosi, o jų svoris kyla

Australijoje, Amerikoje ir kituose aukšto standarto kraštuose, niekam nei į galvą neateina, kad vaikus reikia leisti į mokyklą, tik tam, kad jie gautų pavalgyti. Tuo tarpu kitur šta problema kaip tik iškyla. Štai Brazilijos mokyklose daugelis vaikų mokosi tik todėl, kad turėtų progos pavalgyti amerikoniškų produktų pietus. Produktus atsiunčia įvairios amerikiečių šalpos organizacijos. Nenuostabu, kad vaikų svoris mokslo metu pakyla, o atostogų metu sumažėja. Vien tik pieno per metus vaikams mokyklose išdalinama 3 bilijonai puodukų. Viso Pietų Amerikoje gaunamu iš JAV maistu naudojasi 8 milijonai mokyklinio amžiaus vaikų ir nėščių motinų.

Pasaulinė rankdarbių paroda

Vašingtone atidaryta pasaulinė rankdarbių paroda, kurioje dalyvauja 42 valstybės, jų tarpe ir Lietuva. Lietuvos vitrinoje Lietuvos pasiuntinybė patalpino dekoruotą vazą, medžio drožinį 'Berimanti moteris", medžio kryžių, medžio koplytėlę, Sibiro tremtinių iš duonos pagamintą rožančių, rankšluostį, tautišką staltiesę, gintaro ir margučių. Ši vitrina daugelio fotografų buvo nufilmuota.

— **Pranciškonų** mokslininkas Tėvas Dijonizijus Pacetti, kaip praneša "L'Oservatore Romano" neseniai tautinėje Neapolio bibliotekoje surado labai svarbų ir brangų rankraštį-kodeksą, parašytą paties šv. Bernardino iš Sienos ranka. Kaip žinoma šv. Bernardinas Sienietis mirė 1444 metais Aquiloje ir paliko nemaža savo ranka rašytų veikalų, kurių dalis, neramumų ir karų laikais, dingo. Ypač buvo pasigendama jo veikalas su šv. Jono Apreiškimo t.y. Apokalipsės tekstu ir plačiais šv. Bernardino aiškinimais, kurie buvo žinomi iki 1680 metų. Dabar tas veikalas yra surastas, yra gerai išsilaikęs ir turi 171 pergamino lapą 24 cm ant 16 cm dydžio su labai gražiomis pradinėmis raidėmis ir aiškiu tekstu, kurį pats šventasis Bernardinas sukūrė.

— **Osaka-Japonija:** Japonijos industrijos centre Osakoje Popiežiaus apaštališkasis internuncijus Japonijai arkiv. Mario Cagna iškilmingai pašventins naują Marijos Nekalto Prasidėjimo katedrą, pastatytą Japonijos katalikų aukomis. Katalikų Bažnyčia Japonijoje paskutiniais laikais daro milžinišką pažangą ir įgyja vis didesnės įtakos.

Taipeh-Formoza: 1950 metais Kinijos komunistams uždarius Fu-Jen katalikų universitetą Pekinge, Rytų Azija neturėjo didesnio katalikų universiteto. Dabartiniu metu laisvos Kinijos Formozoje atkuriamas Fu-Jen universitetas, kuriame galės studijuoti 12.000 studentų. Naujuoju universiteto rektoriumi yra paskirtas komunistų ištremtasis Nankingo arkivyskupas Povilas Ju-Pin.

Patvirtino

— **Praga-Čekoslovakija:** Komunistų valdžios remiamas taip vad. "Taikos kunigų" leidžiamas laikraštis "Katalikų Naujienos" paskutiniame numery praneša, kad Čekoslovakijoje veikianti Leitmerice kunigų seminarija esanti moderniai įrengta ir turinti pažangią programą. Tačiau tai yra vienintėlė kunigų seminarija visoje Čekoslovakijoje likusi neuždaryta iš šešių buvusių. Dabar ji turi parengti kunigus net septynioms vyskupijoms. Kai anksčiau buvusios seminarijos kasmet išleisdavo virš 100 naujų kunigų, dabartinė seminarija visoms septynioms vyskupijoms parengia vos 20 naujų dvasios vadų.

veja botagą

Chruščiovas privačiai Amerikos atstovui kalbėjęs: "Mes reikalingi modernių ginklų ir labai daug. Mes turime tuos ginklus pasigaminti bet kokia kaina". O tuo tarpu rinkiminėje kalboje Maskvoje Chruščiovas nurodė: "Apsaugos priemonių programos vykdymas ir su tuo susijusios išlaidos neleis daug ką padaryti jūsų naudai". Iš tų pareiškimų politiniai komentatoriai daro išvadas, kad Chruščiovas veja botagą ir rengiasi užčiaubti burnas ir susiveržti diržus.

Propagandos triukas

Izvestijos paskelbė straipsnį, kuriame nurodoma, kad Vakarai nedrįso užpulti sovietų atominiais ginklais, bet užtai mėgina palaužti komunizmą tvistu. Tačiau ir šis ginklas nebus sėkmingesnis už Polaris raketas — nurodo minėtas laikraštis. Taigi sovietai vakarietišką šokį 'tvistą lygina esant tos pačios sprogstamos galios, kaip ir Polaris raketos.

Vilniaus gyventojai tautybėmis

Vilniuje šiuo metu yra 240,000 gyventojų, kurie tautybėmis pasiskirsto šitaip: lietuvių 87,840 rusų 70,560, lenkų 48,000, žydų 16,560 ir gudų 14,880.

KOMIŠKAI

Vokietijos parlamentas, Adenauerio partijos dėka, uždraudė išgabenti į sovietiją plieninius vamzdžius. Tuo tarpu švedai tik laukia, kad sovietai pas juos užsakytų tokius vamzdžius. To paties laukia ir anglų pramoninninkai.

Turtuolių akiratis

Vidurio Amerikos konferencijoje, kurioje dalyvavo ir Kennedy su 400 patarėjų, kai kurių valstybių prezidentai nurodinėjo, kad Amerika turi duoti daugiau pinigų Pietų Amerikai, nes kitaip gresia komunizmo pavojus. Tuo tarpu Pietų Amerikos valstybėse turtuoliai laiko savo rankose apie 80 procentų žemės ir sukelia didžiausias audras prieš tuos, kurie reikalauja pravesti žemės reformą. Turtuoliai reformų reikalautojus išvadina komunistais. Kol Pietų Amerikoje nebus pravestos reformos, tol pinigų davimas bus lygus jų metimui į jūrą. Turtuoliai tokius pareiškėjus laiko "susipešusiais su savo protu".

"Karaliaučius dabar priklauso Lietuvai"

Tokiu ir panašiais pavadinimais vokiečių spauda paskelbė "Tiesos" pranešimą apie ūkinį Kaliningrado srities prijungimą prie Lietuvos.

Religija reikalinga

Savo valią Dievas apreiškė ne kiekvienam žmogui paskirai, bet per parinktus asmenis. Daugelis sakys, kad būtų geriau, jei Dievas kiekvienam žmogui nusakytų savo valią. Tai būtų daug aiškiau. Tai tiesa. Tačiau žmogus nebetektų laisvos valios. Jis privalėtų daryti taip, kaip Dievas nori. Žmogus liktų tik Dievo įrankiu. Apie tokį tikėjimą ar religiją žmogui nebereikėtų kalbėti, nes jis pats tiesioginiai Dievą pažinotų.

Šiuo tarpu Dievas paliko žmogui laisvą valią. Paliko jam pačiam būti laisvės kalviu. Savo valią Dievas pristatė per pranašus ir galiausiai per Jėzų Kristų. Tokį apreiškimą kas nors turi saugoti, aiškinti ir vykdyti. Tuo reikalu Kristus įsteigė Bažnyčią. Pats apreičkimo vykdymo būdas ir vadinasi religija. Todėl religija yra ne žmogaus kūrinys, bet paties Dievo. Iki religijos klausimo atveda žmogų įgimtinis tikėjimas. Religija pristato aiškesnį Dievo pažinimą apreiškimu. Pirmuoju savo klausimu religija ir sako, kad tikėti reiškia pripažinti vią tai, ką Dievas yra apreiškęs. Jei apreikštosios tiesos tikimos, tai tuomet žinoma, ko Dievas iš žmogaus nori ir ką jam žada. Šitaip aiškus pasidaro žmogui gyvenimo kelias. Prigimtinis tikėjimo jausmas šio kelio nenurodo. Todėl būtina yra religija, kuri tą kelią nurodytų. Tik dėl to religija paties Dievo akivaizdiniai yra įsteigta. Kristaus kančia, mirtis ir prisikėlimas yra akivaizdinis religijos ir jos administ. Bažnyčios įsteigimas. Kančios kai na sumokėta labai brangi. Tiek pat brangi žmogui turi būti religija. Tik per ją žmogus gali pasiekti amžiną gyvenimo laimę.

Kun. P. Vaseris

TĖVIŠKĖS AIDAI

SAVAITRASTIS

18 Henry St., Kensington, Vic. Telef: FF 2355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Bronius ZUMERIS, 14 Roxburgh Street, Ascot Vale, Vic

Korespondencijas ir straipsnius siųsti redaktoriaus adresu

Prenumeratos kaina metams £ 3 Kituose kraštuose 7 dol. Atskiras numeris 1/6. Skelbimai už skilties colį 10/-. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra. Prenumeratą siųsti šiuo adresu: TĖVIŠKĖS AIDAI 18 Henry Street, Kensington, Victoria.

KRISTAUS KANČIA

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

KELIAS Į GOLGOTĄ

Nuotolis buvo ne daugiau kaip 600 jardų, o gal tik 450. Jeigu Pilotas teisė Kristų Antonijaus tvirtovėje, tai tolumas buvo 600 jardų, bet jeigu gubernatoriaus rūmuose, tai tik 450 j. Antonijaus tvirtovė ir Golgota yra ant priešais vienas kitą kalvų. Archeologai nėra vieningi dėl Via Dolorosa, kuriuo Kristus ėjo į Kalvariją, nes miestas buvo romūnų sunaikintas 70 m.

Pati Golgota susideda iš dviejų plikų kalvų apsupta sodais, kurie buvo iš dalies naudojami kaip kapinės. Ant vienos tokios kalvos Juozapas iš Arimatajos turėjo iškaltą sau kapą, kuriame palaidojo Kristų.

Procesija greičiausiai susidėjo iš dviejų eilių romėnų karių. Prieky jojo šimtininkas, šalia jo trimitininkas (perskirti kelią). Prieky jų ėjo karys nešdamas baltą medinę tabelę su raudonu įrašu trimis kalbomis: "Jėzus Nazarietis, Žydų Karalius". Tarp tų dviejų karių eilių ėjo Kristus. Evangelija nepasako ar Jis turėjo erškėčių vainiką. Ant Veronikos skaros palikto atvaizdo, neatrodo, kad turėjo. Drauge su Kristumi Golgoton ėjo du vagys vienas paskui kitą, nešdami savo kryžius arba skersbalkius. Tuo laiku Jeruzalė buvo pilna žmonių, nes buvo žydų velykų laikas. Taigi po karių eilės sekė žmonių masė, vedama vyriausiųjų kunigų Anno ir Kajipo.

Sužeistas petys

Dešinysis Kristaus petys buvo daugiau sužeistas ir žaizda buvo didesnė, kaip kitos, kurios buvo botago padarytos. Ta žaizda yra pasėka kryžiaus ar jo skersbalkio nešimo. Kai kurie galvoja, kad jis nešė tik skersbalkį, o pats balkis buvo jau įruoštas kalvoj. Bet daugumas nori pasilikti prie pilno kryžiaus nešimo.

Jie nukryžiavo Jį

Nežinoma kaip tikrai atrodė kryžius: "Crux commissa" ar "Crux immissa" T, bet yra manoma, kad greičiausiai buvo "Crux commissa". Nukryžiuojant ar buvo visas kryžius paguldytas ant žemės Jėzus prikaltas ir visas kryžius su našta iškeltas į paruoštą duobę, ar pirma buvo Kristaus rankos prikaltos prie skersbalkio (patibulum) ir paskui pakeltas prie įruošto vertikalinio stulpo. Šv. Raštas tai neaprašo. Antras būdas būtų lengvesnis.

Dr Barbets aprašo nukryžiavimą sekančiai: Nebuvo sunkumų su nuėmimu viršutinių rūbų, bet apatiniai, tunikas buvo prilipę prie žaizdų. Budeliai neturėjo laiko elgtis švelniai. Žaizdos vėl atsivėrė. Kristus buvo paguldytas ant skersbalkio. Budeliai atmatavo dviejų rankų vinių vietas ant balkio, padarė skyles. Vienas iš jų ištempia vieną Jo ranką, delnu į viršų. Kitas paima keturkampę su aštriu galu ir didele galvute vinį, prispaudžia prie riešo ir vienu smūgiu vinis įlenda į medį. Kristus nerėkia, bet Jo veidas lieka baisiai iškreiptas, nes svarbus nervas yra paliestas. Jo nykštis sulenktas prie delno. Dažniausiai tuo atveju kankinys nustoja sąmonės, bet ne Kristus: Antroji ranka yra ištęsiama. Smūgis. Dvigubas skausmas. Dabar ji iškelia ir pritvirtina prie vertikalinio stulpo. Virš Jo dviem vinim prikala tabelę: "Jėzus Nazarietis, Žydų Karalius". Kūnas kabo tik palaikomas dviejų vinių, einančių per riešą. Taip Jis galėtų būti paliktas, bet taisyklės reikalauja, kad kojos turi būti pritvirtintos ne dėl svorio palengvinimo, bet sulaikyti jų sukinėjimąsi. Dabar budelio pavaduotojas uždeda kairę kojį ant kryžiaus. Smūgis ir budelis pervaro vinį tarp 2-3 metatarzinio kaulo. Pavaduotojas sulenkia antrą kelią, uždeda ant dešinės kojos kairę su perverta vinim. Antras smūgis ir vinis perveria dešinę. Dar keli smūgiai ir kojos laikosi tvirtai prie medžio. Čia tik pradžia, tęsiasi tik kelios minutės, bet prasideda trijų valandų agonija.

Kristus, palengvinti sau didelius skausmus, kurie yra sukelti pervertų rankų pasispiria kojomis. Be to įtampa krūtinėje susilpnina kvėpavimą, Jis pradeda dusti. Pasispyrimas padeda, svoris ant rankų ir kvėpavimas palengvėja. Bet tokiame stovyje Jis negali ilgai palikti, vėl sudrimba. Rankos vėl laiko visą svorį, galva nusvyra. Mėšlungis ir užtroškimas vėl pasikartoja. Jis stengiasi pasispirti. Taip tęsiasi 3 valandos. Taip pat erškėčių vainikas buvo vėl uždėtas ant galvos. Sumažinti skausmui duoda gerti vyno, maišyto tulžimi. Jis negeria, nes tai iš dalies apmarinimas, o Jis nori kentėti iki galo, kad būtų šv. Rašto žodžiai išpildyti. Kažkoks gailestingas žmogus nori duoti gerti acto, kad pagreitintų mirtį. Atsisako.. Greitai po to Jis sako: "Tėve, aš į Tavo rankas atiduodu savo sielą". Miršta.

Pagal dr. Barbet mirties priežastis — bendras mėšlungis su užtroškimu.

Septynis kartus Jis buvo pasikėlęs ant prikaltų kojų palengvinti kvėpavimą bei su išskaičiuotais išsireiškimais:

Priešams: Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino ką daro.

Savo Motinai ir mylimiausiam mokiniui: "Moteriške, štai tavo sūnus, štai tavo motina".

Atgailą darančiam vagiui: "Ištikrųjų sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje."

Savo Tėvui: "Mano Dieve, mano Dieve, kam mane palikai?"

Išpildymui pranašystės: "Aš troškstu!".

Pranešimas išpirkimo: 'Atlikta'.

Grįžimas dangun: "Tėve į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią".

Nuo kryžiaus iki kapo

Jėzus mirė apie 3 val. po pietų. Jis kabėjo dar dvi valandas, maždaug iki 5 val. ir 6 vyrai padėjo nuimti Kristų nuo kryžiaus. Daug turėjo būti padaryta, o nebuvo daug laiko, gal tik 1 valanda, nes sabata prasidėjo tarp 6 ir 6.30 v. po pietų.

Pirma buvo išimtas vinis iš kojų, tada skersinis balkis drauge su Kristum buvo nuleisti ant žemės. Išimtos rankų vinys ir įvyniotas į sušlapintą su skiediniu iš mirtų ir aliejaus drobulę. Nuneštas į kapą. Kape nebuvo oro judėjimo, taip pat buvo šaltas ir vidutinio drėgnumo. Jis buvo 36 valandas iki Prisikėlimo.

Drugiškas prakaitas, kuris buvo ant nemazgoto Kristaus kūno, turėjo šlapumo, kuris pasikeitė į amonijaus karbonatą ir tas išleidžia amonijaus junginio garus. Tarp kvėpalų mišinio buvo alijošiaus, kuris reaguodamas su amoniako junginiu davė rudas dėmes ant drobulės. Be garų dar turėjo būti tinkamos oro bei drėgmės sąlygos.

A. Talačka

15 milijonų rožančių

Tėvo Patroko Peyton, C.S.C., organizuojamas maldos sąjūdis yra tiek sėkmingas, kad jau net 15.000.000 žmonių namuose pasižadėjo su šeima kasdien kalbėti rožančių. Tas sąjūdis pradėtas 1942 m. ir dabar yra pasiekęs daugelį kraštų.

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Norėdami viską atnaujinti Kristuje, mes turime tapti tiltu tarp dangaus ir žemės per kurį šis pagoniškasis pasaulis turi pasiekti Dievą. Turime žiūrėti todėl, kad su mumis neatsitiktų kaip su naujuoju Melbourno tiltu. Peržiūrėkime pagrindinai kiekvieną balkį Didžiojo Architekto akimis ir stenkimės, kad kiekvienas cemento krislelis būtų pasvertas ir išbalansuotas.

Kristus pradėdamas savo išganymo darbą išėjo į tyrus ir pasninkavo. Panašiai elgėsi šv. Jonas Krikštytojas, Mozė ir daugelis šventųjų. Susilaikymas ir susivaldymas nuskaidrina dvasią ir pakelia mintijimo galią. Pagoniškasis pasaulis susivaldymo nepažįsta ir malonumų ieškojimas paprastai yra ryškiausia pagoniškojo gyvenimo išraiška. Ar nevertėtų pasvarstyti ir perkratyti mūsų pačių gyvenimo būdą ir įvesti tam tikrų pataisų.

Manyčiau, kad mūsų vaišingumo įpročiuose galėtume įvesti didelių apkarpymų be jokio pavojaus pasidaryti nevaišinga tauta. Prievartavimas alkoholinių gėrimų srityje yra peržengęs asmens laisvo apsisprendimo ribas. Stalo turtingumas ir įvairumas valgių yra geras dalykas, kol nepasidaro lenktyniavimo objektu, trugdančiu dažnesnį bendravimą ir vedantį į materialinius nedateklius. Jeigu išmoktume neprabangoje susitikti dvasiniam intelektualiniam ar religiniam pabendravimui, galėtume vienas kitą kelti ir sukūrę studijų ratelius nugalėti dabartinį trūkumą religinio gilumo, o ir tautiškai susicementuotume. Kadangi tremtyje neturime originaliai klasifikuotos ateitiniškos organizacijos, į tokius ratelius reikėtų įtraukti bet kokio plauko katalikus, atsimindami, kad Išganytojas mirė už visų išganymą. Manau, kad siaurinimasis yra nelaisvos dvasios apraiška.

Kiekvieną subuvimą reikėtų paversti religiniai kultūriniu bendravimu. Visur ir visada norint galima sudaryti kokia nors programėlė, kuri įneštų minties ir dvasinio maisto šalia iškilmių

TAISAU AUTO MAŠINAS

Ištaisau sulenkimus, perdažau, taisau motorus arba pakeičiu naujais

Tautiečiams nuolaida, skambinti telef: JL 3000 kiekvienu laiku, taip pat šeštadieniais ir sekmadieniais.

Bruno Erbrederis

18 MAY ST., MACLEOD, Vic.

A MATULAY

Aukštos klasės vyriškų rūbų siuvėjas — specialistas. Vartojama geriausia medžiaga

64 Spensley st. Clifton Hill, Vic. Telefonas JW 3678

ŽVILGSNIS Į ATEITĮ

A. BAKAITIS

stalo. Maža meninė dalis, trumpos diskusijėlės turėtų sudaryti mūsų socialiniai kultūrinį bendravimą. Tokiuose rateliuose ne formaliame fone galėtume išdiskutuoti dienos įvykius, spaudos vertinimą, karitatyvinius klausimus ir t.t. Australų atsineštinės vaišės galėtų daugeliu atvejų išspręsti šeimininkių pervarginimo klausimą.

Profesoriaus St. Šalkauskio rekomenduotas asmeninis auklėjimas ir šiandien tebėra lygiai aktualus kaip ir anais laikais. Idealų supratimas ir aukštų polėkių trūkumas yra šios dienos jaunimo dvasios balansas. Prikelti šią dvasią yra mūsų pareiga ir uždavinys. Turime su A. Mickevičium prašnekti į jaunimo sielas ir su Maironiu ugdyti milžinų herojiškumą, o su šv. Pranciškumi išmokyti jaunimą visoje gamtoje matyti Dievo atspindį ir išmokti pamilti tvariniją kaip išėjusią iš to paties Kūrėjo rankų ir egzistuojančią tos pačios Valios leidimu. Manyčiau, kad reikėtų sugrįžti atgal prie to paties mūsų ideologijos kūrėjo ir formuotojo St. Šalkauskio rekomendacijos kiekvienam ateitininkui pereiti skautišką mokyklą. Laikas pasikeitė ir grįžo tos pačios sąlygos, kuriose garbingas profesorius šią rekomendaciją visu nuoširdumu deklaravo. Mažų mažiausia mums tenka susirūpinti, kad niekas tarp šių dviejų jaunimo organizacijų nekaišiotų pagalių ir skaldymo piktžolių nesėtų, nes mūsų kūdikiai neturėtų paveldėti pasėtų neapykantos sėklų. Tarp ateitininkų ir skautų nėra jokio ideologinio skirtumo. Vienų metodų patrauklumas, kitų dvasios ir idealų aukštumas vienas kitą pakelia ir papildo ir šios abi jaunimo organizacijos yra ateitininkų sendraugių pilnai remtinos ir jų kuo glaudžiausias ir kuo dažniausias bendradarbiavimas kurstytinas ir remtinas.

Atsikratant ekskliuzyviniu palinkimu ir remiantis artimo meilės įsakymu, reikėtų keisti dabartinę taktiką nematyti nieko pozityvaus šalia mūsų organizacinių vienetų veiklos, kad mums nebūtų taikomas šv. Petrui duotas perspėjimas, kad ką Dievas apkuopė, nėra suteptas. Žmonės gyveną ir veikią pagal savo sąžinę yra patys sau įstatymas "įrašytas į jų sąžinės širdis" (Rom. 2,14-15). Asmeninis apkuopimas kuris vyko ir tebevyksta stabmeldijoje yra sąžinės kaip imanentinio Dievo išsiskleidimas žmogaus buvime ir su juo mums reikia skaitytis, jį pozityviai vertinti ir taip elgiantis laimėti Dievo karalystei.

Kas Vyksta

Muenchenas-Vokietija: Neseniai, vengrų katalikų kunigai, kurie rūpinasi vengrų tremtinių katalikų dvasiniais reikalais, turėjo bendrą pasitarimą pastoracijos klausimais Austrijoje. Vyriausias vengrų tremtinių dvasios vadas Vokietijoje ta proga pranešė apie sunkią katalikų Bažnyčios padėtį Vengrijoje. Nežiūrint komunistų propagandos, kuri skelbia, kad katalikų padėtis Vengrijoje esanti normali, tikintieji yra nuolat persekiojami, ištikimi katalikų kunigai trukdomi eiti savo pareigas ir į visas svarbesnes bažnytines vietas, komunistų kulto komisaras skiria tik valdžiai palankius taip vad. "taikos" kunigus. Ypatingai skaudus faktas yra viešosios moralės smukimas. Pagal paskelbtus duomenis, 1961 metais Vengrijoje gimė 140.000 kūdikių, kai tuo tarpu 200.000 kūdikių buvo nužudyta prieš gimimą medicinos pagelba.

Roma: Pagal naujausius davinius Jėzuitų ordenas šiuo metu turi 35.664 narius, t.y. 266 daugiau negu paskutiniais metais. Jėzuitai visame pasaulyje turi 91 misijų provinciją, kuriose dirba 6.833 kunigai ir broliai.

Kelia generolams algas

JAV kongresas sutiko padidinti algas 4 ir 5 žvaigždžių generolams. Tokių generolų amerikiečių armijoje yra tik 6. Priedo gaus po 2.200 dolerių. Dabartinė tokių generolų metinė alga yra 20,546 doleriai.

Melbourno ramovėnų vėliavos pašventinimo momentas.

„draugiškai"

Kai kinai pradėjo reikšti pretenzijas į kai kurias sovietų valdomas sritis vidurinėje Azijoje ir Sibire: Vladivostoku, Chabarovsko, Amūro ir Sachalino sritimis, kurios caristinės Rusijos laikais pateko į rusų rankas, sovietai tuo pat metu varo sustiprintą rusifikaciją Kazachstane, Kirkizijoje, Turkmenistane ir kitur. Tai daroma todėl, kad kinai negalėtų sukelti tautines aspiracijas. Tačiau vakariečiai stebėtojai mano, kad Pekinas iškeldamas sienų klausimą su sovietais, gali įnešti naujos įtampos tarp kinų ir sovietų.

Nuteisė sovietų pulkininką

Izvestijos pranešimu nuteisė sovietų pulkininką už šnipinėjimą amerikiečių žvalgybai. Laikraštis nurodė, kad purvino gyvenimo pabaigoje kulka nesanti bausmė, bet pasigailėjimas. Tai reiktų suprasti, kad pulkininkas sušaudytas.

Greiti laivai

JAV neseniai pastatė prekinį laivą, kuris iš New Yorko į Angliją nuplaukė rekordiniu greičiu — per 4 dienas 20 val ir 50 min. Tik keturi keleiviniai laivai yra pasauly greitesni už šį prekinį. JAV skiria 4 bilijonus dol., kad galėtų pastatyti greitesnius, geresnius laivus ir jais pakeisti anks tyvesnius. Apie 300 JAV prekinių laivų atlieka darbą gaudami vyriausybės pašalpą nuostoliams išlyginti. Praeitais metais laivų savininkams ir laivų statybų įmonėms pašalpų išmokėta 30 milijonų dolerių.

VATIKANAS

Vatikane susirinko antrai sesijai Popiežiaus Jono XXIII-jo paskirtoji komisija, kuri, pirmininkaujant kardinolui Ottaviani ir kard. Bea, nagrinėjo ir svarstė Vatikano II-jo visuotinio Bažnyčios Susirinkimo metu svarstytus tikėjimo klausimus apie Apreiškimo Šaltinius, lotyniškai De Divina Revelatione. Šie klausimai Visuotinio Susirinkimo buvo pavesti persvarstyti ir naujai suredaguoti. Minėtoji komisija, po ilgų svarstymų ir nagrinėjimų, nustatė naują viso klausimo aptarimą, kuris bus patiektas visuotiniam Susirinkimui naujai apsvarstyti ir aprobuoti.

Brusselis - Belgija: Pelenų dienoje Belgijoje prasidėjo visuotinio pasninko judėjimas, kuris per visą gavėnią siekia priminti visiems tikintiesiems, kad dar dabar du trečdaliai viso pasaulio gyventojų kenčia bado ir ligų nelaimes. Viso pasninko akcijos šūkis yra **dalykimės broliškai!** Pasninko metu visi Belgijos katalikai aukoja bažnyčiose kenčiantiems badą ir ligas brolių šelpimui.

Prekiausime ir su kapitalistais

Chruščiovas paskelbė, kad reikalui esant Maskva neatsisakys prekybos ir su kapitalistiniais kraštais. Sovietus tai verčia daryti nuolatiniai nedatekliai sovietiniame rojuje

Išvažiavo atostogauti

Nikita Chruščiovas palikęs atvirą klausimą — ar jis ketina susitikti su Kinijos Mao, išvyko pa atostogauti prie Juodųjų jūrių

RAMOVĖNŲ KRIVULĖ

Veda: N. CININAS

Atlikime ramovėnų pareigas

Kiekvienas aktyvus ramovėnas metų bėgyje sumoka savo nario mokestį skyriaus iždininkui. Dabartiniu metu skyriaus iždininko pareigas eina p. Butkūnas. Jis visada galima rasti laikraščių kioske. Šiems metams nario mokestis yra nustatytas 12 šilingų. Nuo nario mokesčio mokėjimo nėra paliuosuotas nei vienas aktyvus, nei pasyvus sąjungos narys. Nario metinis mokestis yra ramovėno pareiga. Australijoje vargu ar berastume ramovėną, kuris neįstengtų sumokėti vieną šilingą per mėnesį. Nevykdant šios ramovėnų pareigos, sąjungos narys dėl nemokėjimo priežasčių kreipiasi į skyriaus valdybą, kuri mokesčio mokėjimą dėl rimtų priežasčių gali panaikinti arba pratęsti. Bet "narys be pateisinamos priežasties nesumokėjęs nario mokesčio nemažiau kaip už du metus, skyriaus valdybos nutarimu gali būti išbrauktas iš sąjungos narių" (L. V.S-gos "Ramovė" statuto pirmosios dalies, 15 paragrafo ištrauka).

Dar iš praeitų metų kai kurie Melbourno ramovėnai neatliko savo pareigos. Todėl šiais metais sumokėkime metinį mokestį neatidėliodami skyriaus iždininkui ramovėnui Butkūnui.

Kiekvienas ramovėnas reiškiasi savo aktyvia veikla. Nesame maži vaikai, kad bijotume tėvo rykščių. Susipratęs ramovėnas yra gyvas savo dar neužmigusia lietuviška tautine dvasia. Gyvam ramovėnui nereikia priminti, kada bus susirinkimas, paskaita, pobūvis ir pan. Jam užtenka ir vieno paskelbimo "Ramovėnų Krivulėje". Nereikia jam siuntinėti specialius pakvietimus. Jis skaito sau už pareigą dalyvauti ramovėnų susirinkimuose, paskaitose, pobūviuose, iškylose ir panašiai.

Veiklus ramovėnas niekada nepamiršo ir nepamirš, kad jis nėra paliuosuotas nuo duotos priesaikos. Šiandien jis kad ir neturi rankose šaunamojo ginklo, bet jis ne mažiau garbingai lietuvio vardą, protėvių paliktą, kurio akivaizdoje jis turi lietuvybės išlaikymo tremtyje tikslą. Ne mažai kas jau ir iš lietuvių tarpo pamiršo savo skambią protėvių kalbą. Daugelis jau su savo sūnumi ar dukrele nebesusikalba gimtąja lietuvių kalba Nors ir nemokėdami svetimosios kalbos, nutautėjusių vaikų tėvai, nesigailėdami savo liežuvio, sunkiai gromuliuoja svetima kalba. Savo nesusipratimu jie nusižengė savai tautai. Savo elgesiu ne tik kad jie patys bus mirę savo tautai, bet taip elgdamiesi užgesino lietuvybę ir savo vaikuose. Dažnai šitoks tėvų neapdairumas nepateisinamas. Ir jų posakis, girdi, "tai kenkia svetimos kalbos grynai tarmei" neišlaiko kritikos. Štai neperseniausiai Kanadoje viena lenkaitė, kuri namuose su tėvais kalbasi tik lenkiškai, už anglų kalbos geriausią mokėjimą buvo apdovanota. Negalima paminti viską po kojomis, kas netolimoje ateityje buvo brangu ir išmainyti visa tai į limuziną, šaldytuvą, vilą, galingąjį svarą ar viską tvarkantįjį alkoholį. Nemažai ramybėje ilsisi eilinių lietuvių paskendę alkoholio skiediniuose, nemažai miega ir buvusių lietuvių karių. Alkoholis priglaudė ir paguodė bei sulygino laipsniais ir pareigomis buvusį Lietuvos karininką, puskarininkį, viršilą ir eilinį su grandiniu.

Gyvojo ramovėno pareiga išlaikyti lietuvybę ir vartoti alkoholį su saiku. Visi susirinkimai, pobūviai ir pan. nustoja to lietuviškojo šeimyninio grožio, kai nusigėrę vyrai nebesuvokia ką bešneka ir nebegali kontroliuoti savo veiksmų. Tai neigiamas pavyzdys jaunajai kartai. Veiklus ramovėnas mokės būti patrauklus, linksmas ir būti lietuviškos visuomenės elitu.

Tikrasis ramovėnas toleruoja nuomones, pažiūras, įsitikinimus. Ramovėnui pirmiausia rūpi lietuvybės išlaikymas. Ši trečioji pareiga skambėtų šitaip: "Toleruok ir mylėk savo artimą — lietuvį, brolį ir sesę, kaip pats save".

Iš ramovėnų elgesio lietuvis suaugęs ir dar nesubrendęs jaunimas sprendžia ir daro teigiamas ar neigiamas išvadas ir apie buvusią nepriklausomos Lietuvos kariuomenę.

Nikodemas Kupstas

Lietuviai jaunuoliai Australijos kariuomenėje.

Lieknas, rimtos išvaizdos jaunuolis Algis Ruza (Ruzinskas) iš Adelaidės, 1962 m. nusprendė užsirašyti Australijos karo aviacijon. Štai 9 mėnesiai prabėgo visiškai nepastebimai. Algis Ruza jau sekmingai baigė pirmąjį kursą aviacijos karo technikos mokykloje Waga-Waga mieste. Tolimesniam apmokymui perkeltas pusantrų metų laikotarpiui į Sale aviacijos navigacijos ir skraidymo mokyklą. Baigęs kursą ir išlaikęs egzaminus vėl turės grįžti į Waga-Waga ir ją baigęs taps karo lakūnu karininko laipsnyje. Visas apmokymas truks penkis metus. Dabartiniu metu Algis Ruza pasirašė karinį kontraktą 6 metams, o baigęs mokyklą turės pasirašyti kontraktą 15 metų.

Reikia pripažinti, kad australų kariuomenė yra aprūpinta moderniškais (daugumoje amerikoniškais) ginklais. Australijos vyriausybė stengiasi aprūpinti kariuomenę moderniškais ginklais ir tam reikalui kas metai skiria virš 200 milijonų svarų. Tačiau to per maža ir paskutiniuoju metu siūloma tą sumą padidinti. Karinis apmokymas vyksta stropiai. Neužtenka būti geru, bet turi būti labai geru ir tinkamu visapusiškai, kad pakliūtum į civilinę ar karo mokyklą. Todėl mes, buvę Lietuvos kariai, L.V.S-gos 'Ramovės" nariai džiaugiamės mūsų pažangiųjų jaunuolių pasiryžusių eiti karo veteranų nepriklausomoj Lietuvoj pramintais takais.

Paklaustas A. Ruza ar jam patinka australų kariuomenėje, plačiai nusišypsojęs atsakė: "Taip. Australų kariuomenė, o ypač karo aviacija patinka ne tik man, bet ir mano draugams lietuviams — broliams Antanui ir Tomui Karpiams. Tomas Karpis prieš pora mėnesių baigęs aviacijos mokyklą, tapo australų karo aviacijos karininku. Jis dabar randasi vienoje karo aviacijos bazėje vakarinėje Australijoje. Kitas jo brolis, dabar jau baigęs aviacijos karo mokyklą ir pasirašęs kontraktą 15 m. įsigijo aviacijos mechaniko laipsnį

Du jaunuoliai iš Adelaidės Bičiūnai jau seniai plaukioja vandenynais australų laivyno karininkų laipsniuose po platųjį pasaulį. Apie juos jau buvo rašyta.

Penki ryžtingi jaunuoliai lietuviai, pirmieji praskynė kelius į australų kariuomenę ir savo kilniu pavyzdžiu paveiks ir kitus ne taip ryžtingus ir abejojančius. Lietuvio reputacija ir geras vardas penkių drąsuolių asmenyje australų tarpe taps vertingiausia vizitine kortele.

N. Cininas

DAINŲ POSMAI PAVERGTOS TAUTOS

Iš Lietuvos

Pavergė mūs šalį azijatai,
išteriojo šventuosius jausmus,
išmindžiojo rūtų darželį
ir išdegino gimtus namus.

Žudyt tautą laukiniams padėjo
išdavikai tautos — kraugeriai:
neužmirš jųjų darbo gynėjai,
neužmirš Lietuva amžinai!

* * *

O, Viešpatie, kam mano žemėj
šventoj, kaip kūdikio malda,
pravirko kryžkeliuos sutemę
smūtkeliai gailesčio rauda . . .

* * *

Jie drąsumu praeis didvyrių kelią
jiems Visagalis tiek jėgų suteiks.
Jie dvasios milžinai žaliųjų girių,
laisvi jie nori būti — ne vergai!

* * *

Į tavo tėviškę atėjo rūstūs žmonės
ir užpūtė mažas sodybų liepsneles
Blizgėjo durtuvai ir kniubo vyrai kloniuos,
o varė tremtinius takeliais ir keliais...

* * * *

Enkavediste, ko taip dažnai
tu mano tėviškę lankai?
Gal ašarota aš tau graži,
kad mano kraitį tu veži?

Sesučių margas skryneles,
motulės austas drobules —
gražiausią turtą mūs visų
veži katiušom dovanų!

Mano brolelį areštan
išvarei Sibiro kraštan,
ar daugel gražių kruvinų
gausi už mirtį kankinių!

Ant balto žirgo tu, balne
atjojęs, virkdini mane:
žudai tu jį, žudyk ir mus —
ramesnė sąžinė tau bus.

Brolio drabužiais tu vilki,
manai — lietuviams patinki?
Esi toks kruvinas, baisus —
išplėšei man šventus jausmus.

Iš gimto namo išvarei,
tarp mūro sienų uždarei . . .
Manai — pabūgsim paskirties
dėl ištrėmimo ar mirties!

* * * *

Juk ir tu esi lietuvis,
ir tu gimęs Lietuvoj;
dabar esi išdavikas, —
gal nėr proto tau galvoj.

* * * *

Sudiev, tėvyne mano brangi,
sudiev, sudiev — gal amžinai...
Ar dar kada į čia sugrįšiu,
tik tu, Dievuli, težinai.

Liūdna šiandieną apleisti tau
tėvynę, kamerą, draugus . . .
Mokėk kantriai, drąsiai, lietuvi,
važiuot į Rusijos kraštus.

O kai aš būsiu prie Uralo,
tenai tėvynės ilgėsiuos,
malda karšta prie Visagalio,
daina lietuviška paguos.

O kai laimės tėvynė kovą,
trimitas laisvės šauks visus,
sugrįš tad iš svetur narsuoliai
į laisvus tėviškės namus.

AR ŽINAI, KAD

Vėžys ir kvėpavimas

New Yorko gydytojas dr. R. Stone, Socialinė draudimo įstaiga nurodo, kad tik širdies ligų, susidarančių dėl arterijų sukietėjimo, yra daugiau už plaučių ligas. Anot dr. Stone, vyruose aliarmuojančiai didėja plaučių vėžys ir chroniškos kvėpavimo takų ligos, kaip bronchitas, plaučių uždegimas ir emphyzema. 1950 m. tomis ligomis iš kiekvieno 100.000 vyrų mirė 23.5, o 1959 m. jau net 44. Sulaukę 50 m. vyrai tris kartus daugiau miršta dėl kvėpavimo ligų, negu moterys, gi sulaukusių 60 metų vyrų mirtingumas nuo tų ligų yra 7 kartus didesnis kaip moterų.

Chirurgija arterinėse ligose

Dabar jau plačiai vartojama chirurgija kur reikia grąžinti pilną kraujo apytaką į kojas, kai kraujo tekėjimas sukliudomas dėl arterijų sukietėjimo. Ir tokios operacijos nuostabiai grąžina sąnario sveikatą. Tik kartais negalima tokių operacijų daryti dėl senyvo amžiaus ar dėl cukrinės ligos bei kitų priežasčių.

Ką Reiškia Šešios Raidės - UNESCO ?

UNO sukūrė tokią organizaciją, kuri žymima raidėmis UNESCO. Ką tos raidės reiškia, priklauso nuo to, ar spręsime pagal darbus ar pagal vardus. Pagal vardus tai United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Vadinasi, švietimo, mokslo, kultūros plėtimo organizacija. Pagal darbus tokia skaityti nebūtų galima, nes turint prieš akis paskutinį jos darbą — tos organizacijos išleistą brošiūrą. Ten už Amerikos pinigus varoma propaganda prieš Ameriką.

Brošiūroje pasmerkiama Vakarų "kolonialistinė priespauda" ir giriamas Sovietų Sąjungos "laisvų ir lygių tautų broliškumas". Apie Vakarus sakoma: "Tautybių nelygus traktavimas, kolonialistinė priespauda ir tautinė bei rasinė diskriminacija yra šiandien būdinga daugeliui kapitalistinių kraštų — ir tai yra tų kraštų politinės bei socialinės santvarkos išdava". Sovietų lygybės ir broliškumo pavyzdžiu nurodomos Baltijos valstybės, Lietuva, Latvija ir Estija, kurios 1940 "laisvu noru įsijungė į sąjungą."

Tas minėtas leidinys išleistas Jungtinių Tautų organizacijos vardu ir pinigais, kurių didžiausią dalį sudeda JAV mokesčių mokėtojai.

Kaip tai vertina amerikiečiai?

Amerikiečiai kantrūs ir pinigų negaili — net ir komunizmui rem ti. Negailėjo pinigų atidaryti J. Tautų gen. sekretoriaus U Thant sugalvotai mokyklai, kuri Maskvoje rengtų šnipus Amerikai. Formaliai tai bus tarnautojai Jungt. Tautų sekretoriate. Per dvejus metus kasmet paruoš po 22 rusus. Ir tiem rusam parengti J. Tautos paskyrė 201.200 dol. Sovietai tos sumos sumokės tik 35.139 dol., o Jungtinės Valstybės 64.424. Kai tuos dalykus aikš tėn iškėlė sen. Thomas J. Dodd, faktas apeitas tylom. Negi jaudinsies, kad sovietai priklauso prie tų atsilikusių kraštų, kurie negali paruošti savo lėšom net savo agentų. Tegul jie bus paruošti Amerikos pinigais...

Daugiau sujudimo Kongrese kilo, kai J. Tautų komisija paskyrė Kubos žemės ūkiui remti 3 mil. dol., kurių 40% sumoka Amerika. Tai jau pajuoka, ir Amerikos atstovas protestavo, nors tos komisijos pirm. yra Amerikos atstovas Hoffman. Pasipiktinusius ir triukšmą keliančius Kongreso narius vyriausybė ramino: Kubai būsią duodami ne Amerikos pinigai, Amerikos pinigų nebūsią duodama nė vieno penny — lyg J. Tautų pinigų maiše būtų pažymėta, kuris penas yra JAV, kuris Anglijos ar Sovietų.

Trečiuoju atveju, dėl brošiūros, kurioje jau akiplėšiškai, ciniškai garbinamas komunizmas ir niekinama Amerika bei jos sąjunginikai, sujudimas daug aštresnis. Sovietų akiplėšiškumas sujaudino ir tuos Kongreso narius, kurie UNESCO kritikus vadindavo reakcionieriais ir izoliacionistais. Esą šiuo metu "internacionalistas" H.H. Humhrey prabilo: "Gana blogas dalykas tokių nesąmonių girdėti iš sovietinės propagandos. Netoleruotinas dalykas girdėti, kad tai platina tarptautinė organizacija, skirta platinti tiesai ir mokslui, skatinti mokslinių ir socialių faktų pagarbai. Raportas tikra nesąmonė."

Toliau amerikiečių laikraštis "The Tablet" išveda: "Teodoro Roosevelto laikais mūsų vyriausybė būtų pasisakiusi aiškiai ir garsiai prieš tokius įžeidimus mūsų kraštui ir tautai, ir šmeižikai įgytų ne tik daugiau pagarbos mūsų kraštui, bet ir būtų atsargesni vėl kandžiotis. Laimė, kad Kongresas pradeda suprasti jog mes apmokame sąskaitas už komunizmo plėtimą."

Triukšmui kilus brošiūra buvo išimta iš apyvartos ("D.")

Amerikiečiai skelbia, kad sovietai stato 10 atominių povandeninių laivų.

APŽVALGA

Akademikų ir liberalų paslaugos bolševikams.

Dirvoje pasirodė Br. Railos straipsnis "Dirigentai ir iškamšos, kuriame aprašoma, kaip Lietuvoje bolševizmas sugebėjo susirasti talkininkų lietuvių inteligentų ir intelektualų tarpe. Br. Raila tokius pavadina "minkštapilviais liberalais". Tai jis pailiustruoja konkrečiu Literatūros žurnalo pavyzdžiu. Tas žurnalas pasirodė 1936 m.. Redaktoriumi buvo pasirašęs Vincas Krėvė Mickevičius, o leidėju profesorių draugija Universitas. To žurnalo adresas buvo nurodytas Vytauto Didžiojo universitetas Kaune, humanitarinių mokslų fakultetas.

Toliau Br. Raila pasakoja, kaip jis Vairo red. I. Tamošaičio buv paprašytas parašyti žurnalo vertinimą. "Turėjusiam progos gerai pažinti kultūrbolševizmo metodus ir gudravimus tautinei ir buržuazinei visuomenei mulkinti, man to "universitetinio' žurnalo pobūdis, spalva ir dvasia buvo iš karto kristališkai aiški. Faktais ir citatomis išryškinęs visus tos dvasios davinius, recenziją užbaigiau klausimu: kas tokį trečiąjį internacionalą išleido ir suredagavo? Ir nusistebėjimu: nejaugi tai atliko žymus lietuvių tautinis rašytojas Vincas Krėvė Mickevičius, humanitarinių mokslų fakulteto dekanas?"

Į tai atsiliepė spaudoje pats Krėvė Mickevičius, kuris pasirašęs slapyvardžiu esąs nemoralus persimetėlis su kuriuo nediskutuojama. "Tada vienas po kito Lietuvos ir net Amerikos lietuvių spaudoje stojo Krėvės ginti ir recenzentą sudirbti labai ilgais išvedžiojimais prof. Balys Sruoga, prof. M. Biržiška, prof. Albinas Rimka ir dar kai kas".

Br. Raila nurodo, kad sovietinės "Lietuvių literatūros istorijos" trečiame tome nurodyta, jog minėtą literatūros žurnalą tikrumoje redagavo Korsakas, o antrąjį numerį Cvirka, nors oficialiuoju redaktoriumi pasirašė V. Krėvė Mickevičius.

"Kad 'minkštapilviai liberalai' dėl savo naivumo kartais patarnauja bolševikų subversyvinei veiklai dengti, tai be abejo nebuvo nei pirmas nei paskutinis atvejis. Bet mane ilgai stebino ir giliai liūdino faktas, kad tokiu iškamša sutiko būti . . . mano paties pasaulinės literatūros mokytojas Vincas Krėvė. Paskirdamas jį pirmosios okupacinės vyriausybės ministeriu pirmininku Stalino įgaliotinis Lietuvos okupacijai pravesti, Dekanozovas atsilygino už paslaugas. Ir tik po to Krėvė, labai pavėluotai, prarėgėjo, karčiai, tragiškai, skaudžiai, priverstas pasirinkti tą kelią, kaip ir mes daug ankstyvesni persimetėliai"

•

Atsiliepdamas į Br. Railos minėtą straipsnį Darbininkas rašo: "Autorius Br. Raila nepadarė išvados, bet iš jo nurodomų faktų, kaip lietuvių akademikų liberalų dalis organizuotai gynė vienas kitą ir sykiu gynė akciją, kuri ėjo Maskvos naudai, galima savaime susidomėti klausimu, ar nėra tų pačių reiškinių Amerikos universitetuose tarp akademikų, kurie čia taip pat nori vadintis liberalų vardais? Ar ne iš jų išmoksta ir lietuvių studentai ginti tokias idėjas, kokias Metmenys skelbė? Ar ne iš jų išmoko kalbėti apie "objektyvinį" sovietinio gyvenimo pažinimą kai kurie mūsų laikraštininkai? Ar ne iš jų pasisavintais terminais prabyla, žavėdamiesi Metmenimis, kaip tai sakysim yra K. Keblio straipsny Drauge?".

Dirvoje vasario 20, 22, 27 ir kovo 1 d. Br. Raila atsiliepė dėl Metmenų žurnalo straipsnio apie "trečiąjį frontą". Tame straipsnyje žurnalo redaktorius suskirstė lietuvių visuomenę labai savotiškai į tris grupes: antikomunistus, prokomunistus ir nekomunistus. Pastarąją grupę pavadino trečiąja jėga. Dirvos bendradarbis Br. Raila nurodė, kad tai pakartojimas to, kas buvo jau nutikę nepriklausomoje Lietuvoje išleidžiant 1930 m. žurnalą Trečią Frontą ir kuriant tų trečiafrontininkų sąjūdį. Br. Raila buvo to sąjūdžio ir to žurnalo narys, tad save laiko kompetentingu tą žurnalą laikyti "būdingu pavyzdžiu, kaip kultūros vardu . . . tautai skiepijami nuodai, patarnaujama bolševizmo tikslams. Patiems darbuotojams kartais net nesuvokiant". Toliau Br. Raila rašo: "Man, kaip buvusiam trečia frontininku, tačiau jau nebe nuo vakar nebuvo nė mažiausios abejonės, kuo visa tai kvepia, kur einama ir ko siekiama... Gausūs praeities patyrimai ir visos dabarties apraiškos aiškiai rodo, kad tos rūšies "trečiosios jėgos" "tretieji frontai", "pasaulinės taikos sąjūdžiai", "liaudies demokratų kongresai", ir net "nekomunistiniai blokai" geriausiai tinka nesusivokiančioje visuomenėje skleisti "artimesnį tarpusavio susipažinimą" ir visokių prieštaravimų chaosą, o taipgi skaldyti, mulkinti, nuodyti ir kai kam gal iš to susidaryti ir kiek geresnį pragyvenimo šaltinį. Tam jie ir įsisteigia".

Spaudoje ir Gyvenime

Sovietai Bijosi Vokiečių

Ankščiau sovietų tikslas buvo suskaldyti Nato ir nusilpninti vakarinės Europos atsparumą. Paskutiniu metu sovietams susirūpinimo kelia prancūzų ir vokiečių sutartis. Sovietai pramato, kad vieną dieną vakarinė Europa gali tapti atomine jėga su kuria reikės skaitytis. Sovietų akimis Europa tvarkoma amerikiečių nėra tiek pavojinga, kiek ji galės būti pavojinga vadovaujama vokiečių ir prancūzų. Sovietai lygiai bijo atomine jėga ginkluotos Europos, kiek ir atominę bombą turinčių kiniečių. Pirmieji nori suvienyti Europą, o antrieji gauti dalį sovietų valdomų žemių Azijoje savo gyventojų pertekliui patalpinti. Tačiau anglai yra kitokios nuomonės. Jie sako, kad komunistų agresiją Europoje gali sulaikyti tik amerikiečiai. De Gaulle vadovaujama Europa nepajėgi apsiginti nuo raudonųjų pavojaus.

VILNIUJE

Lietuvoje rusų kalba einantis laikraštis Sovietskaja Litva rašo, kaip Vilnius aprūpinamas daržovėmis. Daržovės gaunamos iš sovchozo "Paneriai", kuris trylikoje šiltnamių augina agurkus, kituose dviejuose pomidorus bei kitas daržoves. Esą Vilniuje ištisomis savaitėmis daržovių trūksta. Gyventojai jei ir gauna nusipirkti daržovių tai ir nežino, kad pav. burokėliai ir morkos atgabenta iš Kijevo, kopūstai iš Dniepropetrovsko, svogūnai iš Riazanės, ar iš Rygos. O atgabenimas iš ten yra daug brangesnis, negu pačios daržovės. Laikraštis ragina lietuvius pasimokyti iš "brolišku respublikų" nes, girdi, Leningradas aprūpinamas tik iš 4 sovchozų.

Šventasis Tėvas Jonas XXIII suteikė universiteto teises Angelikumo institutui Romoje.

Ypatingu raštu "Motu proprio' paskelbtu oficialiai "L'Osservatore Romano" Vatikano dienraštyje — suteikė popiežiško universiteto teises senam dominikonų ordino institutui, žinomam Angelikum vardu, kuris buvo įkurtas 1580 metais popiežiaus Grigaliaus XIII-jo.

Dabartiniu metu šį universitetą lanko ne tik domininkonų ordino auklėtiniai, bet ir įvairių kraštų studentai siekiantys aukštojo mokslo laipsnių teologijoje, kanonų teisės ir socialinių mokslų srityje. Nuo dabar pilnas Angelikumo instituto vardas lotyniškai yra: Pontificia Studiorum Universitas A. S. Thoma Aquinate In Urbe.

Australijos M. Kat. Mot. D-jos (AEWG) žurnalas "The Horizon" rašo: "Kovas — tarptautinis mėnuo turėtų būti reikšmingas katalikių moterų gyvenime. Be daugelio mūsų spręstų tarptautinių problemų, katal. moterys ypatingai daug laiko turėtų skirti susipažinti su gyvenimu ir ta sunkia padėtim, kurioj gyvena katalikai už "geležinės ir bambuko (Š. Kinijos) uždangų".

Pažinusios tą gilų tikėjimą, kurį praktikuoja ten vargstą katalikai, sunkiose sąlygose, slaptomis, katalikės moterys, gyvenančios laisvuose kraštuose, turi aukoti už juos savo maldas ir pačios sustiprėti dvasioje."

MELBOURNO LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ DARBAI IR MINTYS

VELYKŲ VARPAI

I. Malda.

Dieve, neišreiškiama meile pats nužengei iš dangaus parodyti mums kelio dangaus karalystėn.

Velykų Kristau, padėki prisikelti iš savo ydų man, mano mylimiesiems, mano Tautai, prikelki visus klystančius.

2. Iš tėvų šalies

Pražydo "kačiukais" palankės žilvyčiai ir kūdron palinkęs gluosnis.

Namo gale, aukštam kleve gandralizdis dar laukia šeimininkų, bet patvorio vyšnyne inkilai atgijo. Varnėnai švilpia garsiau už pavasario vėją.

Darželiai išgrėbstyti. Saulėtoje pusėje, lyg bijodami, bet šiltų saulės spindulių vyliojami, kalasi rausvi diegai. Tik rūtos žalios, lyg bėgantis brangus aksomas.

Velykos čia pat. Jau ir verbos pašventintos. Apsmilkyti jomis tvartai, kad gyvuliai nesirgtų ir gyvenamieji namai, kad pavasarinis perkūnas neįtrenktų.

Verbos šakelė užkišta tvarte už balkio: paplakti bandą pirmą kart ją išgenant, kad gyvuliai nepaklystų, kelią namo surastų, kad "blogos akys" jų nenužiūrėtų.

. . . . . .

Didžiojo šeštadienio rytą dunda bubnas. Seneliai ir vaikai skuba bažnyčion šventos ugnies ir vandens parsinešti.

Likusiems namuose darbo su kaupu: ir pyragai kepti ir dešros, kumpiai virti. Ir margučiai. Vienus seniai vašku išrašytus ir gelžuony išmirkytus, reikia išvirti ir lešiniukais patepti, kad blizgėtų, kitus, kad įvairiausių spalvų būtų, reikia pirktiniais dažais nutepti...

. . . . . .

Senelis parnešė iš miesto žalių bruknių šakelių velykiniam stalui papuošti ir dvi raudonas smulkučiais žiedais aplipusias vyteles. Net ir jis jų vardo neįspėja. Džiaugiasi visi, nes mato, kad pabudo gamta ir, rods, visa žemė pasirengusi sutikti tikrąjį Prisikėlimą. Rods, girdi kaip suplaks ryt rytą širdis, kai visa bažnyčia, lyg vienas, užgiedos Aleliuja, nes — "tai diena, kurią Viešpats padarė". Džiaukimės ir linksminkimės joje (Mat. 28,2).

3. Dzūkijos kiemely

Vienas iš velykinių papročių išlikęs Lietuvoje iki paskutiniųjų dienų buvo "kiaušiniavimas". Būrys vaikinų ar vaikų, eidami iš kiemo į kiemą, pasveikina šeimininkus, pagieda posmelį velykinės giesmės ir gauna dovanų — margučių.

Veda: J. GRIGAITIENĖ

Sveikiname mielas seses-nares ir visas katalikes moteris su Šv. Velykomis! Mūsų Velykinis Avinėlis Kristus, jau paaukotas. Taigi, švęskime šventes neraugintatikrybės ir tiesos duona, Aleliuja! (Iš Velyk. mišių).

Dzūkijoj buvo dar sakomos ir tam tikros kalbos vad. oracijomis.

"— Anksti nedėlios rytelį saulutė tekėjo, Panelė Švenčiausia po dangų vaikščiojo, savo sūnelį už rankos vedžiojo. Davedė iki mėlynas marias. Pas tas marias trys grabai, pas tuos grabus trys lelijos. Iš tų lelijų išlėkė paukštelis — tai ne paukštelis, o Dievo Sūnelis. Aleliuja, aleliuja, amen!"

Jei šykšti šeimininkė mazgočių neduodavo, kiaušiniautojai (Dzūkijoje vadinami lalauninkai) dainuodami — "kad tavo vištos po pečiuj išpustų kaip šieno kupetos, kad tu su arkliu jų neišt trauktai, o traukdama pečių sugriautai. Kai tu apleisi vištą — vangėliai ne viščiukai išeitų, kad tavo vištos akmenis o ne kiaušinius dėtų..." — pridarydavo kieme įvairių šposų — išvaikydavo vištas, primesdavo šulinį akmenų, atkabindavo vartus...

Kuriame kieme būdavo jaunų merginų, vaikinai dainuodavo dainas — "lalinkas":

"Rūtele, rūtele žalioji,
Dovanok, dovanok mus jaunus svetelius,
Šimtą kiaušinių ir paltį lašinių,
Alaus bačkelę ir dešrų kapelę,
Sietuvą pyrago, sviesto ir tvaragсм (varškės),
Rūta, rūtelė žalioji!

(Dr. Balio "Tautosakos skaitymai.").

Mūsų dienos

Pasiųsta "Moters" žurnalui Kanadon £20 auka.

Gauti laiškai iš p. B. Pabedinskienės ir p-lės Matusevičiūtės, kuriuose redakcijos ir administracijos vardu, dėkojama M. Kat. Mot. D-jai — "už gausią aukaparamą, kuri mus stiprina ne tik medžiaginiai, bet taip pat ir moraliai. Nesijaučiame paliktos vienos šiame nedėkingame spaudos darbe. Visi noriai pakritikuoja, bet retai kas ateina į talką. Mes norėtumėm, kad žurnalas patenkintų visų kraštų moteris skaitytojas, kad būtų ginklas prieš nutautėjimą ir kova už geresnį ir tobulesnį šeimos gyvenimą." —

Laiškuose prašoma daugiau ko respondencijų iš katalikių ir bend rai moterų gyvenimo, jų kultūrinės veiklos (mokykla, spauda, scena, muzika, dainos ir t. t.). kasdieninius d-jos įvykius; jaunimo mokslą savaitgalio lietuviškose ir australiškose mokyklose; kitų liet. organizacijų veiklą ir net žinių iš mus supančios australiškos aplinkos.

Pavasaris Richmonde.

Šalti gegužės vakarai Melbourne, bet nešildykime kojų prie ugniakuro.

Gegužės 3 d. pasukime į Richmondo miesto salę, kur tą vakarą įvyks pirmasis M. Kat. Mot. D-jos balius. Prisiminsime svajingus ir jaukius gegužės vakarus, kuriuos pergyvendavome tėviškėj draugų būry, liet. dainos aiduose...

Laukiame visų melbourniškių lietuvių. Kiekvienas Jūsų bus mielas ir brangus svečias.

4. Velykų aidai.

Suskambo Velykų varpai sidabriniai,
Šviesiau bus krūtinėj, laukuos ir žydrynėj...
Ir Kristus ir žemė tiek skausmo iškentę,
Mums atneša linksmą pavasario šventę!

Suskambę Velykų varpai nenutyla,
Širdies aleliuja padangėsna kyla...

Skambėkit Velykų varpai sidabriniai,
Pavasario saulė — širdy ir tėvynei.

P. Vaičiūnas

Sumažėjo gimimai

Čekoslovakijoje per metus kiekvienam tūkstančiui gyventojų atitinka 13.5 naujagimio. Toksai naujagimių skaičius jau nebeįstengia papildyti išmirštančiųjų skaičiaus. Apskritai gimimų procentas už Geležinės Uždangos yra gerokai sumažėjęs. Vengrijoje kiekvienam 1000 gyventojų yra 14.6 gimimo, Rytų Vokietijoje— 16.9, Bulgarijoje — 17.6, Rumunijoje — 19.1, Lenkijoje — 22.4

Kalba apie pasikeitimus

Amerikiečių politinis komentatorius J. Alsop spėlioja, kad Kremliuje galimi pasikeitimai. Dabartiniai nesutikimai tarp Pekino ir Maskvos galima išrišti tik pasikeitimų keliu: arba Kremlius priims kietąją Pekino liniją, arba Chruščiovas apsistatęs aplink save patikimais žmonėmis varys ir gilins lūžį tarp kinų ir sovietų. Ustinovo paskyrimas sovietinės pramonės galva lyg ir kalbėtų už paskutiniąją prielaidą.

Tarantela ir Mambo

Abudu šie šokiai turi kai ką bendro: ne iš chorėografinės pusės, bet atsiradimo prasmėje. Tarantela vaizduoja šokį žmogaus įkasto voro - tarantulo. Mambo tai pavadinimas gyvatės, kuri veisiasi Afrikoje, turi vaizduoti mėšlungį ir judesius žmogaus įgelto šios mirtinai nuodingos gyvatės. Šis šokis buvo sukurtas puslaukinių afrikiečių padermės.

Gyvatė mambo siekia iki 5 - 7 pėdų ir labai primena gyvatę kobrą,todėl ją ir vadina medine kobra. Tokį pavadinimą ji gavo todėl, kad paprastai veisiasi miškuose, ir savo odos margumu labai panaši į medžio žievę. Mambo dažnai apgauna savo auką apsimesdama medžio briauna, arba atsistodama stačia - beveik visai nejudėdama, kaip sausa šaka tarp medžių. Mambos įkandimas iššaukia mėšlungį ir baisų skausmą, kuris priverčia žmogų trūkčioti ir šokinėti, kol jis krinta pakirstas paralyžo. Tarantela liko tipišku liaudies šokiu ir neužėmė salėse parkieto, o mambo pasiekė didelio populiarumo ir jis šokamas visur. Šokių taisyklės sekančios: laikykitės muzikos takto ir drebėkite kaip jum patinka, šokinėkite, straksėkite, traukykite savo partnerį - ir jūsų reikalas kiek dar "figūrų" jūs sugalvosite! Ar galėjo pagalvoti pietų Afrikos plikieji laukiniai, kad jų šokis sukratys visą pasaulį?

MAŠINOS IR MOKSLAS

William Kondit kolledžio direktorius Belmonte, pasiremdamas savo tyrinėjimais, tvirtina, kad nuosavų mašinų turėjimas trukdo mokslus. 83% studentų turinčių nuosavas mašinas, taip pat turi ir blogus pažymius. Nei vienas studentas su labai gerais pažymiais nuosavos mašinos neturi. "Labai gerai" U.S.A. atžymima raide "A" ir pažymius "B" gaunančiųjų, tik 15% turi nuosavas mašinas.

Surinko V. Gražulis

Kad visi taip daro

JAV kongreso administracijoje rasta netikslingo pinigų panaudojimo. Apkaltintas administracinės komisijos pirmininkas, kuris yra negras. Pastarasis atsikirto, kad visi taip daro, tai kodėl jam nedaryti, o jį apkaltino tik todėl, kad jis negras. O tas darymas yra tas, kad pinigais naudojasi tarnautojų žmonos išvykdamos atostogų, kelionėms ir pramogoms.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbourne

Kun. Pr. Vaseris, 116 Cecil St. Williamstown, Vic. Tel: ML 6066

Rekolekcijų tvarka.

Penktadienį, balandžio 5 d. 7 val. vakare konferencija, kryžiaus keliai, palaiminimas, išpažintys. Išpažinčių klausys Tėvas Kazlauskas MIC, kun. Petrauskas, kun. Vaseris.

Šeštadienį, balandžio 6 d. 9 val išpažintys. Klausys Tėvas Kazlauskas ir kun. Vaseris. 10 val. šv. Mišios, pamokslas, Komunija.

Šeštadienį, balandžio 6 d. vakare 7 val. konferencija palaiminimas, išpažintys. Išpažinčių klausys Tėv. Kazlauskas MIC ir kun. Vaseris.

Verbų sekmadienį, balandžio 7. Išpažintys klausomos nuo 11 val. (Tėv. Kazlauskas ir kun. Vaseris) 11.45 val. šv. Mišios, pamokslas, bendra Komunija, Kryžiaus keliai

Rekolekcijos vyks lietuvių bažnyčioje. Patogiausia proga atlikti išpažinti yra penktadienio vakaras ir šeštadienio rytas. Nepasilikti išpažinčiai sekmadienį, nes tuomet mažiausia bus laiko ir ilgai gali reikėti laukti. Kurie Komuniją priims šeštadienio rytą tie yra kviečiami ją priimti ir rekolekcijų sekmadienį. Tegu būna Verbų sekmadienis visų mūsų Kristaus sutikimas ne tik palmių lapais, bet ir šventa Komunija. Kaip viena lietuvių šeima prašykime, kad ateitų Kristaus karalystė į mūsų tautą, į mūsų namus.

Iš 1962 m. apyskaitos

Pakrikštyta 19 (1961-62) — viso 376

Susituokė 6 (5) — viso 180

Mirė 9 (12) — viso 92

Aukų surinkta bažnyčios antroje rinkliavoje £1019,liet. parapijai surinkta paskirai £950. Viso aukų &1969. Antrosios rinkliavos vidurkis &20. Didžiausia paprastų rinkliavų buvo per Velykas &50. Specialių rinkliavų kat. spaudai &35, misijoms &39. Kapelionui antra rinkliava Kalėdų dieną &140.

Stambesnės išlaidos:

Parapijos namo išmokėta &1000, mokyklos nuoma &100, bažnyčios reikalam &120, pašalpai &115, inventoriui &245.

Gyvojo Rožančiaus balandžio mėnesio intencija tegu būna už jaunimo pašaukimą Dievo tarnybon.

Klaidinantys lapeliai pastebėti šv. Antano grandinėlė. Pradedalietuvių tarpe. Jie užvardyti kaip mi maldele į šv. Antaną, vėliau nurodoma parašyti 13 kitų tokių lapelių ir išsiuntinėti pažystamiems, o galiausia paduodami pavyzdžiai, tarp kurių yra ir grąsinimų bausmėmis. Tokių grasinimų negali būti ir į juos prašoma nekreipti dėmesio ir lapelių niekam nerašyti. Melstis į šv. Antaną galima, tik negalima jo vardu grasinti kitam nelaimėm.

Rekolekcijos Melbourne šį penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Rekolekcijas praves Adelaidės klebonas Tėvas A. Kazlauskas MIC.

SYDNEY

Balandžio 7 d. — Verbų sekmadienį — pamaldos Bankstown St. Brendan's bažn. 11,45 val. ir pamaldos Camperdown 12 val. Kviečiama kuo skaitlingiausiai eiti prieš šv. Komunijos, ypač atlikusieji rekolekcijas.

Pamaldos Velykose

Balandžio 14 d. — Velykose — pirmos pamaldos Bankstown St. Brendan's bažn. 10 val. 45 min. kuriose visa bažnyčia giedos lietuviškas giesmes ir Aleliuja.

Balandžio 14 d. — Velykų iškilmingos pamaldos Camperdowne 12 val. kuriose giedos "Dainos" choras vad. muz. K. Kavaliausko.

Kviečiame kuo skaitlingiausiai priimti šv. Komuniją — susijungiant su Prisikėlusiu Kristumi, aukojant jas už tėvynės ir mūsų dvasinį prisikėlimą. Antrą dieną Velykų — pirmadienį, (15 d.) lietuviškų pamaldų nebus.

Velykose nebus laiko išpažintims klausyti, bet išpažinčių bus klausoma Didįjį Šeštadienį (13 d.) St. Brendan's bažn. Bankstown nuo 3 — 4 val. po pietų ir Camperdown nuo 6 — 7 val. vakare.

Savo bažnyčios neturėdami, negalime Velykų Tridienio apeigas išpildyti. Dalyvaukite St. Mary's katedroj arba artimiausioj bažn. — ypač priimdami kasdien šv. Komuniją.

Kun. P. Butkus

Geelong

— Balandžio mėn. 7 d. (verbų sekmadienį) Geelongo lietuviam pamaldos — rekolekcijos 7 val. vakare šv. Jono bažnyčioje N. Geelonge.

— Velykų šventėse pamaldos Geelongo lietuviams normaliu laiku — 10,15 val. šv. Jono bažnyčioje, N. Geelonge.

— Balandžio 21 d. pamaldų Geelongo lietuviams nebus. Šv. Mišias kiekvienas išklauso artimiausioje bažnyčioje.

Kun. dr. P. Bačinskas
Geelongo kapelionas

NEWCASTLE

Priešvelykinės Rekolekcijos

Newcastelio ir apylinkės tautiečiams dvasinis susikaupimas vyks Didžiąją Savaitę — balandžio 9 ir 10 dienomis šv. Lauryno bažnyčioje, Brodmedove. Rekolekcijas praves kapelionas kun. S. Gaidelis, S.J.

Pamaldų tvarka: antradienį, balandžio 9 d. 7.30 val. vakare Švenčiausiojo išstatymas, pritaikytos maldos ir palaiminimas. Konferencijos ir išpažintys. Jei nebus vėlu, bus vaikštomi Kryžiaus keliai.

Trečiadienį, balandžio 10 d. išpažinčių bus klausoma nuo 6,30 ryto ligi 8,45 val. Šv. Mišios su užbaigiama konferencija ir bendra parapijiečių Komunija — 9 valandą ryto.

Sekančios pamaldos newcasteliečiams po Velykų — balandžio 28 d. 9,30 val. ryto.

Sydnėjus

Prasmingos atostogos

Yra sakoma, kad geros atostogos tai nėra nieko neveikimas, bet turėto nuolatinio darbo pakeitimas kitu — ypač mėgiamu.

Ar ta gyvenimo išmintimi persisėmęs, ar dėl savo darbštaus būdo — mūsų mielas Antanas Kramilius — po poros metų ištrėmimo geležinkelių stotyse, grįžęs atostogų į Sydney, praleido jas prasmingai ir naudingai.

Pirmiausia ėmėsi tvarkyti savo buvusią "tėvynę" Bass Hill kolonijoje. Lankydamas lietuviškas kapines — sumanė jas pagrąžinti ir pasitelkęs tėvuką A. Laukaiti gražiai nupiovė žolę. Greitas ir nuoširdus patarnauti pamatė, kad reikia transporto susirinkti ateitininkams ir jiems talkaujantiems jų tėveliams, kad reikia padėti puošti sceną šv. Kazimiero minėjimui, kad reikia palydėti giesmes bažnyčioj ir pačiam giedoti, kad reikia ir spaudoje aprašyti kultūrines apraiškas bei jaunimo pasirodymus ir taip toliau. Ir tų visų darbų jis uoliai ėmėsi nelaukdamas už tai "atlyginimo" nė didžių padėkų. O kai ką ineše ir netikėto — tai jaunųjų ateitininkų susirinkime, kai savo "magikos stebuklais" kuone profenionališkai "dūmė visiems akis".

Ir darėsi liūdna jam atsisveikinant ir išvykstant į savo geležinkelio stotį už 200 mylių. Dėkojant jam už šiuos visus prasmingus darbus ir pagelbą jaunimui norisi linkėti, kad mūs mielas Antanas kuo greičiau sugrįžtų į Sydnėjų prie savo pamėgto jaunimo, chorų ir kitų visuomeninių darbų. Jaunieji ateitininkai ryžtasi jį aplankyti per mokyklos atostogas gegužės menesyje.

kor.

TOBULI CARL ZEISS AKINIAI

80 SWANSTON ST. 2nd. FLOOR. TEL. MF 2186 MELBOURNE, C.1

VOKIEČIŲ DIPLOM. OPTIKAS

Sydnėjus

Neilgai viešėjusi išvyko amžinybėn.

Vos prieš pustrečių metų iš Lietuvos (iš Pasvalio) atvykusiai Veronikai Uogintienei, 34 Mazarin St., Riverwood, N.S.W., kovo 27 d. staiga sustojo plakusi širdis. Pragyvenusi gražų amželį — sulaukusi 74 metus, ištikta staigios mirties besikeliant iš lovos.

Po gedulingų pamaldų Camperdown, kurias vargonais palydėjo Br. Kiveris, kovo 29 d. palydėta artimųjų ir draugų ir palaidota Rookwood lietuvių kapinėse. Gana smarkus lietus ir molėta permirkusi žemė kėlė ilgesį tėvynės smėlio kalnelių su ošiančiom pušimis. Atsisveikinimo žodyje kapelionas priminė sielos nemirtingumą ir tą susitikimo viltį amžinybėje, kurioje jau daugiau nebus išsiskyrimo. Amžiną atilsį mirusiajai.

k.p.

Camperdown mokykla

Camperdown sekmadienio mokykla kad ir ilgokai paatostogavusi, bet šiuo tarpu vis tvirtėdama, ryžtasi tesėti šiuos mokslo metus. Vaikučių būrelis virš 15. Visi jau daugiau ūgtelėję, domisi lietuvišku skaitymu ir rašymu. Jos globėjui (kun. P. Butkui) pavyko įjungti ir naujų mokytojų: M. Šidlauskienę ir V. Jablonskienę prie jau keli metai mokykloje dirbusios A. Savickienės. Gauta ir naujai atremontuotos, šviesios patalpos antrame aukšte: salė ir veranda, kuri bus išimtinai naudojama tik šios mokyklos. Atrodo ryžtingesni ir tėveliai, kuriuos atstovaus: K. Intas ir p. Kataržis. K. Intas pasižadėjo nupiešti dideli Lietuvos žemėlapį, o p. Kataržis parūpinti mokyklai spintą. Po Velykų numatoma mokyklos iškila gamton, o vidury metų mokyklos popietė su programa ir šokiais.

Mokytojos prašo tėvelius pasirūpinti, kad vaikučiai nesivėluotų ir punktualiai 10 val. būtų mokykloje. Dar yra keletas netoli gyvenančių vaikučių, kurie nelanko jokios sekmadienio mokyklos. Vieni kitus kvieskim, raginkim, padėkim savo transportu, kad kuo daugiau vaikučių drauge susibūrę išmoktų lietuviškos kalbos, dainų, žaidimų, o ypač susirastų tarpusavio draugystę.

kor.

Hobartas

p. O Trukano paskaita

Tasmanijoje pasižymėjęs vakarinės šios salos dalies tyrinėtojas ir menininkas-fotografas p. O. Trukanas, neseniai savo paties pasigamintu laiveliu atlikęs tyrinėjamąją kelionę, kovo 26 d. Hobarto miesto salėje, gausiai dalyvaujant australiškai publikai, padarė pranešimą iliustruodamas spalvotomis filmomis "slides". Po pranešimo australai kalbėtojai labai šiltais žodžiais atsiliepė apie mūsų tautietį kaip apie vieną iš asmenų geriausiai pažystantį vakarinę Tasmanijos dalį. Publika 2 valandas užtrukusi, gyvai ir su jumoru, gera anglų kalba daromą pranešimą ir rodomas nepaprastai aukštos menės vertės spalvotas filmas sekė su dideliu dėmesiu ir nusistebėjimu.

Karanja

Gražiame Tasmanijos upės Dervent slėnyje, mažoje vietovėje Karanja, gyvena lietuvis p. V. Mikelaitis. Praėjusią savaitę p. Mikelaitienei buvo padaryta rimta operacija. Šiuo metu p. Mikelaitienė grįžo iš ligoninės ir gydosi namuose.

Adelaidė

Tunto iškila

Birželio 8 ir 9 d. Vilniaus tuntas ruošia iškilą į Maracorto grotą. Tėveliai kviečiami vykti kartu. Norintieji vykti užsirašo pas skautų vadovus. Taip pat balandžio 21 d. 3 val. po pietų Vilniaus tuntas daro iškilą į Blackwoodą. Išvyksta iš Lietuvių namų.

Abiturientų pagerbimas

Kultūros Fondas ir Moterų sekcija ruošia abiturientų pobūvį. Visi abiturientai kviečiami užsiregistruoti pas Kult. Fondo pirmininką J. Jonavičių arba pas Mot. sekcijos pirmininkę E. Reisonienę. Pobūvio vieta ir laikas bus paskelbtas vėliau.

kaip kas aiškina

Amerikoje pastebėta, kad žmonės suserga savotiškomis ligomis, kurių priežasčių gydytojai nepajėgdavo išaiškinti. Tų ligų simtomai buvo prislėgtas nuolatinis ūpas, galvos skausmai, nuolatinis dvasinis susikrimtimas, neviršikinimas ir bendras neišaiškinamas negalavimas. Pradėjus tyrimus ir stebėjimus prieita išvados, kuri gana keista. Esą yra žmonių, kurie negali pakęsti visokių chemikalų ir taip pat, kad maistas supakuotas plastikiniuose maišeliuose. Gydytoja Kailin stebėjo pacientus vartojančius maistą suvyniotą plastikiniuose maišeliuose. Po kurio laiko gydytoja pastebėjo pas tuos žmones aukščiau minėtus simptomus, o po ilgesnio laiko jie jau pasidarė tarytum tikri ligoniai. Gydytoja savo stebėjimus paskelbė spaudoje ir nurodė, kad tam tikra rūšis žmonių tikrai negali pakęsti plastikinių maišelių, kuriuose suvyniotas maistas ir ilgainiui iš to gali išsivystyti silpnesnėj ar stipresnėje formoje tam tikra chroniška liga. Gydytoja pataria žmonėms, kurie jaučia tam tikrą atstumianti jausmą pamatę ar palietę maistą supakuotą plastikiniuose maišeliuose, tokio maisto iš viso vengti ir nepirkti. Tačiau kai kas bando spėlioti, kad iš tikro maistas, suvyniotas plastikiniuose maišeliuose, gal būt, įgauna tam tikrų junginių, nes ilgesni laiką stovėdamas maistas plastikiniuose maišeliuose, negali tinkamai vėdintis. Tas ypač liečia mėsą ir vaisius. Nusipirkus plastikiniuose maišeliuose suvyniotą mėsą ar vaisius, randame, kad jie dažniausiai yra kiek kitokio skonio, negu tie patys produktai nesupakuoti plastikiniuose maišeliuose .

Žodžiu, kyla savotiška problema. Iš vienos pusės, maistas suvyniotas plastikiniuose maišeliuose, higieniniu atžvilgiu yra daug geriau apsaugotas, tačiau iš kitos pusės, dėl garavimo ir vėdinimosi trūkumo, tas pats maistas gal įgauna nereikalingų priemaišų, kurios vienaip ar kitaip veikia žmogaus organizmą. Atsakymo tuo reikalu dar neturime.

Suteikė pagelba

Už kampo gatvėje pasigirdo triukšmas. Pasukęs ta kryptimi pilietis pamatė, kad didelis vyras muša už save daug mažesnį. Pilietis šoko ginti mažojo ir pribėgęs trenkė kumštimi didžiajam ir tas apvirto. Tada prie piliečio pribėgo mažasis ir tarė:

— Ačiū labai. Aš labai įvertinu jūsų pagelbą. Paimk 20 dolerių — pusę to, ką aš atėmiau iš to dičkio.

Žinotini adresai

AUSTRALIJOJE GYVENANČIŲ LIETUVIŲ KUNIGŲ ADRESAI

Lietuvių Kunigų Sekretoriatas ir Sydnėjaus Kapelionas

Kun. P. Butkus, Christian Brothers' College, The Boulevarde, Lewisham, NSW. Tel: LM 9509

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Dvasios Vadas ir Melbourno Kapelionas

Kun. P. Vaseris, 116 Cecil St. Williamstown, Vic. Tel. ML 6066

Adelaidės kapelionai

Kun. A. Kazlauskas, MIC ir kun. P. Dauknys, MIC, Liet. Kat. Centras, 6 Third Ave., St. Peters S. A. Tel. 63 1633.

Brisbanės ir Newcastelio Kapelionas

Kun. S. Gaidelis, S. J., 264 Miller St., North Sydney, N.S.W. Telefonas XB 1183

Geelongo Kapelionas

Kun. dr. P. Bačinskas, St. Peters and Pauls Presbytery, Malone St., Geelong, Vic. Telefonas 98 853

Pertho Kapelionas

Kun. L. Kemešis, St. John of God Hospital, Rivervale, Perth, W.A.

Lietuvių Katalikų Namai Australijoje

Adelaidėje: Lietuvių Katalikų Centro Rūmai, 6 Third Ave., St. Peters, S.A., Telefonas 63 1633.

Melbourne: Lietuvių Katalikų Parapijos Namai, 18 Henry St. Kensington, Vic., Tel. FF 2355

Lietuvių Katalikų Savaitgalio Mokyklos Australijoje

Adelaidėje: Šv. Kazimiero Lietuvių Savaitgalio mokykla, veikianti Lietuvių Katalikų Centro Rūmuose, 6 Third Ave, St. Peters. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 10 val. ligi 12 val. Mokyklos globėjas kun. A. Kazlauskas, vedėja mokyt. E. Varnienė Prie šios mokyklos veikia priešmokyklinio amžiaus vaikams darželis.

Melbourne: Lietuvių Katalikų Parapijos Savaitgalio mokykla, veikianti St. Johns parapijos mokyklos patalpose, East Melbourne. Pamokos vyksta sekmadieniais nuo 9,30 val. ligi 11,45 val. Mokyklos globėjas kun. P. Vaseris, vedėjas mokyt. Val. Čižauskas Prie šios mokyklos veikia priešmokyklinio amžiaus vaikams darželis ir lituanistiniai jaunimo kursai.

Sydnėjuje: Camperdown Savaitgalio mokykla. Veikia Camperdowno parapijos patalpose. Pamokos vyksta sekmadieniais nuo 10 val. ligi lietuviškų pamaldų. Mokyklos globėjas kun. P. Butkus.

Katalikiškieji laikraščiai Australijoje

"Tėviškės Aidai", savaitraštis, leidžia Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba, 18 Henry St. Kensington, Vic.

"Šventadienio Balsas", rotatoriumi leidžiamas savaitinis informacinis laikraštis. Leidžia Adelaidės lietuvių kapelionas, 6 Third Ave. St. Peters, S.A.

Sveikina

JUOZĄ MIKŠTĄ — ŠILAINĮ

jo 50 metų gimimo dienos proga ir 30 metų tautinio ir kūrybinio darbo jubiliejaus proga.

Latrobe Valley lietuviai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Newcastelio lietuviškai visuomenei ir darbštiesiems organizatoriams už "Tėviškės Aidų" Newcastelio numerio parėmimą.

Džiaugiamės jūsų nuoširdžiomis pastangomis ir organizaciniais gabumais bei rodomu pavyzdžiu kitoms lietuvių kolonijoms Australijoje.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

Skaitytojai rašo

T. A. nr. 12 Jūsų korespondentas p. Ant. Kramilius (spėju, kad slapyvardė) labai sentimentaliai ir poetiškai apibudino Sydnėjaus Dainos choro lankymasi Canberroje. Viskas būtų puiku, jeigu p. Kramilius būtų patikrinęs savo faktus ir būtų susilaikęs nuo nepagrįstos kritikos.

Rašoma, kad "Nuopelnai priklauso p. Alytai, Canberros apylinkės pirmininkui, kurio iniciatyva ir buvo suorganizuotas šis Dainos choro koncertas Canberroje."

Tai nėra teisybė. Nors p. Alyta ir daug prisidėjo prie organizavimo darbo, pats iniciatorius ir daugiausiai pasidarbavęs dėl šios sėkmingos šventės pravedimo tai buvo valdybos sekretorius p. Andriuška, už ką sostinės lietuviai turi tikrai būti dėkingi.

Šitą faktą patvirtins pats Dainos choro chorvedis ir bet kas iš Canberros lietuvių. Skaitau, kad p. Kramilius padarė p. Andriuškai didelę skriaudą, visai nepaminėdamas jo intensyvaus darbo šioje šventėje.

Toliau p. Kramilius imasi mokinti organizatorius, rašydamas: "... aš pasigedau daugelio veidų, ypatingai iš jaunesnės kartos. Kodėl? Tik dėlto, kad buvo vien dainų koncertas. Jeigu po koncertinės dalies būtų įvykę šokiai, tai aš tikras, kad senas ar jaunas nebūtų sėdėję namuose..."

Jeigu p. Kramilius yra kompetentingas, būčiau dėkingas, jeigu jisai specifikuotų kiek žmonių jisai tikėjosi šiame Dainos choro koncerte. Atrodo, kad p. Kramilius nėra Canberros gyventojas, nes jis būtų realizavęs, kad minėtam koncerte dalyvavo bemaž visi aktyvūs ir pasyvūs bendruomenės nariai. Noriu painformuoti, kad sostinėje ir apylinkėse gyvena tik apie du šimtai lietuvių, iskaitant ir kūdikius. Jaunimą, kurio jis taip specialiai pasigedo, galima suskaičiuoti ant pirštų.

Reikia paminėti, kad originaliai organizatoriai planavo laikyti ir šokius po koncerto, bet tai nebuvo įmanoma, nes gautoje salėje neleidžiama vartoti svaiginamuosius gėrimus, o kitos salės ne turėjo scenų ir buvo labai blogos.

Galiu drąsiai konstatuoti, kad į praėjusį koncertą atsilankė rekordinis skaičius lietuvių ir kad daugiau nebūtų atėję, jeigu ir būtų buvę suruošti puikūs šokiai.

V. Martišius

Pajieškojimas

Kas pažysta ar žino kur gyvena Juozas Strazdas, gimęs 1910 m. gruodžio 13 d. Drublianen, paskutiniu laiku gyvenęs Ukmergėje, Gedimino gatvėje Nr. 85. Prašomas atsiliepti ar jį žinantieji pranešti: Mr. C. Kay, 67 Stephan Tce. Walkerville, S. A.

Sydnėjus

Pranešimas Australijos universitetų filisteriams

Balandžio 7 d., sekmadienį, 4 val. po pietų, Lietuvių namuose, 20 Botany Rd., Redferne, šaukiamas steigiamasis Lietuvių Filisterių Draugijos susirinkimas. Visi Australijos universitetų graduantai — filisteriai prašomi dalyvauti. Šiame susirinkime numatoma nustatyti draugijos pobūdį, tikslus ir veiklos planą. Pagrindiniu tikslu yra numatoma jungimas jaunųjų intelektualų į organizacinį vienetą, kad būtų galima sekmingai plėsti ir įsisąmoninti tautinį supratimą filisterių ir lietuvių jaunimo tarpe. Be to numatoma ugdyti viešus pasireiškimus graduantų — filisterių straipsniais laikraščiuose, paskaitomis bei savitarpio ir viešomis diskusijomis. Pagaliau yra numatoma, kad ši draugija pasireikš iškeldama jaunųjų lietuvių galvoseną ir nuomones įvairiais klausimais siekiant glaudesnio bendradarbiavimo ir geresnio abipusio susipratimo su vyresniąja lietuvių karta. Norint šiuo klausimu pasiteirauti ir gauti platesnių informacijų, prašoma skambinti: Vytenis Šliogeris, telefonas UL 4669.

Steigėjai

Geelongas

Pasiskirstė pareigomis

Kovo 17 d. Geelongo aplinkės lietuvių metiniame susirinkime išrinkta nauja apylinkės valdyba kovo 24 d. turėjo pirmą savo posėdį ir pasiskirstė pareigomis sekančiai: p. Vladas Ivaškevičius — pirmininkas (Wallington), p. Vytautas Čerakavičius — vicepirmininkas, p. Pranas Šimkus — sekretorius, p. Vincas Stagis — iždininkas ir p. S. Česikas — lietuvių namų tvarkymo reikalams atstovas.

Naujos valdybos pirmininkas p. V. Ivaškevičius gerai pažystamas iš savo veiklos geelongiškiams. Jam einant apyl. vald. pirmininko pareigas buvo pagreitinti lietuvių namų užbaigimo darbai, įsigyta vertingo vidaus inventoriaus ir jo rūpesčiu buvo sutvarkyti lietuvių namų nuosavybės dokumentai. Todėl tikima, kad nauja apyl. valdyba savo veiklą pagyvins ir visus atšalusius — atsitolinusius tautiečius vėl patrauks į lietuviškos šeimos tarpą.

V.S.

SPORTAS

ADELAIDĖJE

Vytis II — Hawks 41-5

Vyties jaunių komanda, turėdamos silpnesnes varžoves, pasiekė puikaus laimėjimo. Varžlioji E. Pociūtė pelnė daugiausia taškų — 28. Toliau sekė: Nijolė Vyšniauskaitė 5; A. Krivickaitė, L. Kuncaitytė, Lapienytė, Matiukaitė po 2.

Pirmoji mergaičių komanda, nesudarė komandos ir pasidavė be kovos, nes gailestingos sesutės Dalia Radzevičiūtė ir Rasa Andriušytė turėjo vakarinę darbo pamainą.

Visos vyrų ir jaunių komandos užbaigė vasaros turnyrą ir turės keletą savaičių atostogų nuo krepšinio, kuris prasidės balandžio 22 d.

Edas.

Lietuvis Išrado Širdžiai Varyti Motorą

Sovietų žurnalas "Ogoniok" paskelbė medicininį reportažą apie gydytoją Jurgį Brėdikį, kuris Kaune su inž. Kazakevičiumi sugalvojo aparatėlį (miniatiūrinę elektros stotį), elektrostimuliatorių, žmogaus širdims gelbėti, kada širdies priešširdžiai normaliai pulsuoja, o širdies pilveliai vos tik juda.

Tada gaunasi vadinami širdies priepuoliai. To aparato pagelba dr. J. Brėdikis padarė mirštančiam Krėčkui operaciją — pirmą tos rūšies operaciją sovietų Sąjungoje — ir su plonomis vielelėmis sujungė paciento širdį su minėtu aparatu. Po kiek laiko širdis "įsidirbo" ir aparatėlis buvo galima nuo širdies atjungti. Dr. J. Brėdikis tuo būdu jau atliko sėkmingai kelias širdies operacijas ir išgelbėjo žmones nuo neabejotinos mirties. Kai kuriem pacientam dr. Brėdikis pritaiso aparatėlį ant nugaros (kuris sveria apie 1 kilogramą) ir taip žmogus gyvena su aparatėlio varoma širdimi. Tokiu atveju žmogus neturi niekada su aparatėliu atsiskirti, nes ištiktų mirtis. Problema tiktai tos vielelės, kurių reikia labai patvarių, kad atlaikytų širdies judesius. Nereikia užmiršti, kad žmogaus širdis per metus padaro apie 32 milijonus judesių todėl reikia labai atsparaus ir lankstaus metalo, kad vielelės atlaikytų tokį didelį skaičių judesių. Straipsnį skaitant neaišku, kodėl dr. J. Brėdikis dirba Maskvoje, bet ne Lietuvoje.

Šviečia užsienio darbininkus sovietai savo propaganda

Vokietijoje dirbantiems 700,000 darbininkų iš Italijos, Graikijos ir Ispanijos sovietai iš Prahos ir rytinio Berlyno radiofonų duoda sovietinę propagandą. Tos propagandos darbininkai klauso, nes minėtos stotys labai gerai girdimos.

Hobartas

Sužeistas fabrike lietuvis

p. J. Petraitis, gyvenantis Hobarte, Glenorchy priemiestyje, darbo metu norėdamas pagelbėti kitam savo bendradarbiui, kuris negalėjo sulaikyti išleidžiamo sutirpinto metalo, buvo aplietas karštu sulydytu metalu. Karštas metalas (apie 800 laipsnių C.) pakliuvęs į vandenį iššaukė sprogimą, kurio metu lietuviui p. J. Petraičiui ir kitam darbininkui apipylė veidą, krūtinę ir rankas. Šiuo metu abudu ligoniai gydomi Hobart Royal ligoninėje. Australas darbininkas nukentėjo mažiau, p. J. Petraitis labai daug nukentėjo ir gijimas vyksta gana lėtai. Gydytojai bijo, kad nebūtų per daug sužeistos akys ir ausis.

Lietuviškos krikštynos

p. Beržanskai, gyvenantieji Hobarte ir auginantieji 3 dukreles, susilaukė šio mėnesio pradžioje dar vienos dukrelės, kurią buvo numatę pakrikštyti per Velykas. Bet prieš Velykas apsilankius Hobarte kun. dr. P. Bačinskui p. Beržanskai paprašė pakrikštyti savo dukrelę lietuvį kunigą, norėdami, kad ir jauniausioji dukrelė Bernadeta krikšto sakramentą gautų iš lietuvio kunigo rankų. Krikštynų pobūvis įvyko p. Beržanskų namuose, jaukioje ir malonioje nuotaikoje, nors be šokių ir pasilinksminimų užlaikant gavėnios rimtį.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI KATALIKAI SKAITO IR PLATINA "TĖVIŠKĖS AIDUS"

Printed by Polpress Pty Ltd 23 Clifton St., Richmond, Vic. Published by Mr. A. Bakaitis, as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 20 Haig St. Mornington, Vic.

NAUJI PASIKEITIMAI SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ REIKALU

Dabar jau galime siųsti į Rusiją ir Pabaltijo valstybes ne tik rūbus, avalynę, medžiagas ir visus kitokius smulkesnius dalykus, bet taip pat galime pasiųsti:

Auto mašinas, motociklus, dviračius, skalbimo mašinas, šaldytuvus ir t.t.

BE TO PRAŠOME NEPAMIRŠTI:

1. **Duodame lengviausias išsimokėjimo sąlygas.**
2. **Pasiunčiame Jūsų pačių paruoštus siuntinius.**
3. **Mūsų sąskaitos suteiks Jums teisę gauti mokesčio nuo Jūsų uždarbio sumažinimą (Income Tax).**

Dėl visų informacijų ir kainoraščių prašome rašyti:

Baltic Stores Ltd.

(Z. JURAS)

421 HACKNEY Rd., LONDON, E. 2. ENGLAND